

ONAS

Kwartalnik
Gminy
Kurów

nr 30 / czerwiec 2023

Wtym roku Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Romualda Twardowskiego w Puławach świętuje 50-lecie istnienia. Wielu mieszkańców naszej gminy to absolwenci tej zacnej Instytucji. Szereg koncertów w Gminnym Ośrodku Kultury w Kurowie jest efektem owocnej współpracy między placówkami.

Z okazji Jubileuszu, Dyrekcji, kadrze nauczycielskiej, pracownikom administracji, rodzicom, uczniom i wszystkim, którzy przyczynili się do świetności Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Romualda Twardowskiego w Puławach, składamy gratulacje i życzymy dalszych sukcesów.

Wójt Gminy Kurów Arkadiusz Małecki
Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Kurowie
Społeczność gminy

Oddajemy w Państwa ręce trzydzieste – jubileuszowe wydanie Kwartalnika Gminy Kurów **O Nas**.

Z tej okazji składamy serdeczne podziękowania autorom artykułów, które ukazują się na łamach naszego pisma. Żywimy nadzieję na dalszą współpracę.

Do wszystkich czytelników kierujemy zaproszenie do wspólnego redagowania kolejnych numerów **O Nas**. Jednocześnie zachęcamy do uczestniczenia w innych działaniach inicjowanych przez Gminny Ośrodek Kultury. Przed nami kolejne wycieczki, wakacyjne warsztaty dla dzieci, dożynki i spotkanie pt. „Wdzięczni Bohaterom Powstańcom Styczniowym”, podczas którego prezentowane będą pieśni do słów Włodzimierza Wolskiego. Zapraszamy. Do zobaczenia!

Redakcja

O Nas

Kwartalnik Gminy Kurów
Adres redakcji: Gminny Ośrodek Kultury
24-170 Kurów, ul. Kilińskiego 2
e-mail: kwartalnik.kurow@gmail.com, tel. 81 881 10 99
Wydawca: Gmina Kurów
24-170 Kurów, ul. Lubelska 35

Redakcja: Bogdan Lipiński, Ewa Paprocka, Elżbieta Pacocha
Projekt graficzny, skład, edycja zdjęć: Mateusz Borny
Druk: Drukarnia Standruk
20-150 Lublin, ul. Mariana Rapackiego 25

ISSN 2544-6355
Nakład: 1200 egzemplarzy,
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść nadesłanych artykułów i zastrzega sobie prawo do zmiany tytułów, skracania i korekty tekstów. Treści chronione są prawem autorskim. Wszelkie przedruki całości lub fragmentów artykułów możliwe są wyłącznie za zgodą wydawcy.

Okładka: III Jarmark Kultury w Kurowie, 10 – 11 czerwca 2023 r. Fot. Mateusz Borny
Okładka tylna: autor obrazu – Andrzej Jędruszczak, reprodukcja fotograficzna – Tobiasz Lipiński
Obraz na stronie 39, 40: autor – Elżbieta Reczek

Oddane do użytku inwestycje z dotacji rządowych w Gminie Kurów

Modernizacja budynku strażnicy OSP w Kłodzie

4 maja 2023 r. otwarto zmodernizowany budynek strażnicy OSP w Kłodzie. Koszt całkowity inwestycji wyniósł 1 730 000,00 zł, w tym 630 000,00 zł to środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych oraz 1 100 000,00 zł z budżetu Gminy Kurów. Uroczystość rozpoczęła msza św. polowa, koncelebrowana przez ks. Zbigniewa Głowackiego – proboszcza Parafii pw. św. Józefa w Markuszowie, ks. Adama Lemieszka – proboszcza Parafii pw. św. Klemensa i św. Małgorzaty w Klementowicach oraz proboszcza Parafii pw. św. Michała Archanioła w Kurowie – ks. Stanisława Stępnia. Po części

oficjalnej i poświęceniu budynku strażnicy głos zabrali oraz przecięcia wstęgi dokonali zaproszeni goście m.in.: Minister Edukacji i Nauki – Przemysław Czarnek; Posłowie na Sejm RP: Sławomir Skwarek i Krzysztof Szulowski; Prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP RP w Lublinie – dh. Marian Starownik, Radny Powiatu Puławskiego reprezentujący Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Puławach dh. Danutę Smagą – Grzegorz Kuna; przedstawiciele Rady Gminy Kurów, Prezes OSP w Kłodzie i Wójt Gminy Kurów – Arkadiusz Malecki. W przemówieniach ministra, parlamentarzystów, władz OSP gratulowano oddania do użytku przebudowanego obiektu, jak również dziękowano

strażakom za niesienie pomocy lokalnej społeczności, nawiązując przy tym do patrona Dnia Strażaka św. Floriana. Zauważone zostały również ostatnie, bogate inwestycje gminne i umiejętne pozyskiwanie funduszy na ich realizację. Modernizacja obejmowała: rozbudowę i przebudowę budynku strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Kłodzie. Zakres prac obejmował zmianę konstrukcji i wymianę dachu, ocieplenie budynku, wymianę stolarki okiennej, wymianę instalacji elektrycznej, sanitarnej, centralnego ogrzewania, dobudowę klatki schodowej, łazienek i części socjalnej dla jednostki ratowniczo-gaśniczej, remont świetlicy oraz dostosowanie budynku do obowiązujących przepisów prawnych.

Red.

Fot. Bogdan Lipiński

Fot. Łukasz Kutnik

Przebudowa drogi w Szumowie

W ramach dofinansowania, jakie otrzymała Gmina Kurów z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, przebudowane zostało prawie 700 metrów dróg gminnych w miejscowości Szumów – droga nr

107721L i nr 107745L. Wartość dofinansowania z RFRD to 519 736,10 zł, a koszt całkowity inwestycji wyniósł 1 068 500,21 zł.

20 kwietnia 2023 r. otwarcia nowopowstałego odcinka drogi dokonali: Poseł na Sejm RP Krzysztof Szulowski, Starosta Puławski Danuta Smaga, Dyrektor Biura Wojewody

Lubelskiego Paweł Paszko, Radny Rady Powiatu Puławskiego Grzegorz Kuna, Przewodniczący Rady Gminy Kurów Artur Poniewierski, Sołtys Wsi Szumów Danuta Kuna, Przedstawiciel wykonawcy Bartłomiej Zadura, Wójt Gminy Kurów – Arkadiusz Malecki.

Red.

Fot. Tobiasz Lipiński

Fot. Andrzej Wenerski

Zasłużeni dla powiatu

W związku z Dniem Samorządu Terytorialnego, obchodzonego 27 maja na pamiątkę pierwszych wyborów samorządowych, jakie odbyły się tego dnia w 1990 roku, odznaki za zasługi dla powiatu odebrali samorządowcy i pracownicy starostwa. Wśród wyróżnionych był wieloletni wójt gminy Kurów, radny powiatowy Stanisław Wójcicki, który został uhonorowany Złotym Krzyżem Zasługi.

**Serdecznie gratulujemy
Redakcja**

Wybrane z Raportu o Gminie Kurów

Do dnia 31 maja każdego roku wójt ma obowiązek przedstawienia radzie gminy raportu o stanie gminy.

Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku 2022, w szczególności realizację polityki, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego – funduszu sołeckiego. Najlepszym odzwierciedleniem realizacji tych działań jest przyjęta Zarządzeniem Nr 49/2023 Wójta Gminy Kurów z dnia 28 marca 2023 roku informacja o przebiegu wykonania budżetu Gminy Kurów za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego. Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie

wydała pozytywną opinię o sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2022.

Wydarzenia roku 2022 po raz kolejny nie przyniosły nam wyzwań. Stanęliśmy przed nowymi wyzwaniami, jakie przyniosła samorządowi inwazja Rosji na Ukrainę, kryzys energetyczny i rosnąca inflacja.

Lata 2020 i 2021 zostały zamknięte wynikiem dodatnim budżetu gminy. Budżet 2022 ze względu na dużą skalę pozyskanych środków zewnętrznych oraz potrzebę realizacji ważnych dla mieszkańców inwestycji został zakończony deficytem. Obecne zadłużenie Gminy Kurów wynosi 4 706 000,00 zł. Udzielone w 2018 roku poręczenie kredytu na potrzeby budowy II etapu

kanalizacji wynosi na koniec 2022 roku 10 528 686,78 zł i obowiązuje do 2037 roku. W ciągu roku spłcono kwotę 1 300 000,00 zł kredytu zaciągniętego przez Gminę Kurów oraz podwyższono kapitał ZUK Sp. z o.o. o kwotę 500 000,00 zł na spłatę rat kredytu na kanalizację.

Dokumentację przygotowujemy w 2019, 2020, 2021 i 2022 roku umożliwiając nam wnioskowanie i pozyskiwanie dotacji w szczególności z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz innych konkursów i programów krajowych, a także dając perspektywę na pozyskanie środków unijnych na lata 2021-2027.

Wśród dotychczas wykonanych i planowanych do wykonania inwestycji znalazły się:

Inwestycje w trakcie realizacji 2022 r.				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowany koszt inwestycji (zł)	Otrzymane dofinansowanie (zł)
1	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Klementowicach	Inwestycja w trakcie realizacji z programu Polski Ład	9 836 335,19	7 980 000,00
2	Budowa stacji uzdatniania wody w Choszczowie			
3	Budowa wodociągów w Kurowie od ul. Słonecznej do ul. Puławskiej, ul. Zielona oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kurowie, ul. Bratkowa			
4	Wymiana części hydrantów i wodomierzy na terenie Gminy Kurów			
5	Przebudowa boisk sportowych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kurowie	Inwestycja w trakcie realizacji z Rządowego Programu Sportowa Polska	3 300 000,00	1 500 000,00
6	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Brzozowa Gać	Inwestycja w trakcie realizacji z przyznanych środków rządowych	2 143 473,00	2 143 473,00
7	Budowa awaryjnego rurociągu tłoczego dla kanalizacji w miejscowości Kurów	Inwestycja w trakcie realizacji z przyznanych środków rządowych		
8	Energooszczędne oświetlenie uliczne w Gminie Kurów w tym projekty budowy oświetlenia	Inwestycja w trakcie realizacji z programu Polski Ład	5 831 910,93	4 500 000,00
9	Przebudowa dróg gminnych publicznych nr 107721L, 107724L, 107750L, 107737L, 107942L, 112994L, 112999L oraz dróg gminnych wewnętrznych stanowiących drogi dojazdowe do gospodarstw rolnych i terenów mieszkaniowych. (między innymi chodnik w Brzozowej Gaci, drogi w Choszczowie, Dębie, Klementowicach, Kurowie, Płonkach i Szumowie)	Inwestycja w trakcie realizacji z programu Polski Ład	5 724 124,38	5 347 943,66

10	Budowa pomnika w Kurowie – Stary Rynek	Inwestycja w trakcie realizacji z dofinansowaniem z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego	120 000,00	75 000,00
11	Wykonanie placu zabaw w Dębie	Inwestycja w trakcie realizacji z dotacji z Lokalnej Grupy Działania	118 600,00	114 600,00
12	Budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Kurowie	Inwestycja w trakcie realizacji z dotacji z Lokalnej Grupy Działania	129 929,00	125 929,00
13	Utworzenie infrastruktury rekreacyjnej z elementami małej architektury jako miejsca wypoczynku dla turystów i mieszkańców. Dz. nr 1036 Kurów	Inwestycja w trakcie realizacji z dotacji z Lokalnej Grupy Działania	112 424,46	75 500,00
14	Wykonanie placu zabaw w miejscowości Bronisławka	Inwestycja w trakcie realizacji z dotacji z Lokalnej Grupy Działania	95 854,00	41 954,00
15	„Poprawa dostępności Urzędu Gminy Kurów i Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurowie”	Inwestycja w trakcie realizacji z programu „Dostępny Samorząd”	81 900,00	81 900,00
16	Projekt „Cyfrowa Gmina”	Inwestycja zrealizowana	228 240,00	228 240,00
Razem			27 722 790,96	21 986 299,66

Inwestycje w trakcie oceny złożonych wniosków				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowany koszt inwestycji (zł)	Wnioskowane dofinansowanie (zł)
1	Budowa sali gimnastycznej z zapleczem oraz dostosowanie istniejącego budynku Szkoły Podstawowej w Klementowicach do potrzeb osób z niepełnosprawnością	Wniosek złożony w 2022 i 2023 r. do programu Sportowa Polska	6 776 429,59	3 388 214,79
2	Budowa zaplecza sportowego w Kurowie	Wniosek złożony w 2022 i 2023 r. do programu Sportowa Polska	17 286 823,34	8 643 411,67
3	Budowa ogrodzenia zabytkowego cmentarza wojennego w Olesinie	Wniosek złożony do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego	100 000,00	50 000,00
4	Przebudowa pomieszczeń oraz stołówki z zapleczem kuchennym w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kurowie	Wniosek złożony w 2022 i 2023 r. do Kuratorium Oświaty	80 000,00	64 000,00
5	Budowa chodnika w Klementowicach do ZSA	Wniosek złożony do Wojewody Lubelskiego	200 491,57	100 245,78
6	Przeniesienie i adaptacja budynku dawnego przedszkola w Klementowicach na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy	Wniosek złożony do Rządowego Programu Polski Ład	3 570 000,00	3 495 000,00

Inwestycje zrealizowane i zakończone 2019-2022				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	wykonanie inwestycji zrealizowanych	Otrzymane dofinansowanie
1	Budowa dwóch zbiorników retencyjnych wraz z przebudową układu uzdatniania wody na ujęciu wody w Olesinie	Inwestycja zrealizowana	2 851 699,99	1 800 000,00
2	Budowa budynku świetlicy i strażnicy OSP w Klementowicach	Inwestycja zrealizowana	2 381 531,00	900 000,00
3	Przebudowa drogi 107721L, 107745L w Szumowie	Inwestycja zrealizowana	1 113 337,79	519 736,10
4	Przebudowa drogi gminnej 107737L w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana	815 339,50	350 201,54

5	Montaż instalacji fotowoltaicznych dla mieszkańców gminy	Inwestycja zrealizowana	1 732 444,00	1 394 175,93
6	Przebudowa budynku strażnicy OSP w Kłodzie	Inwestycja zrealizowana	1 165 276,36	630 000,00
7	Dostosowanie budynku świetlicy wiejskiej w Kłodzie na Klub Seniora oraz zakup wyposażenia	Inwestycja zrealizowana Środki z RFIL i Senior+ RFIL 630 000,00 Senior + 52 985,44	873 430,33	682 985,44
8	Budowa chodnika przy drodze powiatowej w Choszczowie (wykonanie Powiat Puławski)	Inwestycja powiatowa zrealizowana	39 086,28	30 000,00
9	Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Kolonii Klementowice	Inwestycja zrealizowana	150 000,00	150 000,00
10	Budowa drogi wewnętrznej (działka 936/6) w Klementowicach etap II	Inwestycja zrealizowana etap I w 2021 r. etap II zrealizowany w 2022 r. z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych	232 689,84	105 156,00
11	Przebudowa drogi gminnej nr 107940L w miejscowości Nowy Pożóg gm. Końskowola – połączenie Klementowic z Nowym Pożogiem	Inwestycja zrealizowana wspólnie z Gminą Końskowola i dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Lokalnych	702 103,15	315 402,19
12	Przebudowa drogi 107727L, 107735L w Płonkach (przy świetlicy i kolejka 500 m)	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFRDL	750 292,08	369 611,00
13	Przebudowa drogi w Klementowicach od Dębu do granicy z gminą Końskowola (Przebudowa dróg gminnych nr 107731L, 107736L w miejscowości Klementowice)	Inwestycja zrealizowana w 2021 r. z RFRDL	450 878,20	218 858,00
14	Przebudowa drogi gminnej (boczna ul. Warszawskiej)	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	126 874,50	30 008,20
15	Budowa placu zabaw przy świetlicy w Kłodzie	Inwestycja zrealizowana w 2021 r. w ramach LGD	73 535,28	71 000,00
16	Przebudowa drogi gminnej nr 107724L w miejscowości Płonki	Inwestycja zrealizowana w 2021 r. dotacja z RFIL	195 478,93	194 679,43
17	Przebudowa drogi gminnej nr 107744L w miejscowości Kłoda oraz przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 3095 w miejscowości Kurów	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	132 657,27	131 058,27
18	Przebudowa drogi gminnej nr 107746L (al. Lipowa) w miejscowości Olesin	Inwestycja zrealizowana, dotacja z RFRDL	1 504 939,26	680 393,00
19	Przebudowa drogi gminnej nr 107750L w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	88 456,21	87 656,71
20	Przebudowa drogi gminnej nr 112999L w miejscowości Marianka	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	63 558,43	62 758,93
21	Przebudowa drogi gminnej nr 107743L w miejscowości Wólka Nowodworska	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	151 781,79	150 059,79
22	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 148 w miejscowości Brzozowa Gać	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	81 748,89	50 026,89
23	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 197/1 w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	234 245,81	230 801,81
24	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 331/1, 1057/8 w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r. w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych	156 843,36	71 000,00
25	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 473/3, 1064 w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	88 846,05	86 324,55

26	Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr 666/1 w miejscowości Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z RFIL	158 812,63	158 013,13
27	Budowa świetlicy w Dębie	Inwestycja zrealizowana w 2021 r., dotacja z PROW	556 514,69	283 738,40
28	Dostosowanie Gminnego Przedszkola w Kurowie do obecnych i obowiązujących przepisów p. poż.	Zakończenie etapów I i II – wykonanie klatki schodowej oraz dostosowanie budynku do potrzeb żłobka w Kurowie – Program Maluch+	538 468,84	184 439,20
29	Termomodernizacja budynku OPS w Kurowie	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	362 741,34	241 290,88
30	Termomodernizacja budynku szkoły podstawowej w Kurowie	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	2 404 120,49	1 386 103,13
31	Termomodernizacja budynku Poczty Polskiej w Kurowie	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	379 630,06	203 297,39
32	Termomodernizacja budynku GOK w Kurowie	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	585 577,58	303 689,79
33	Termomodernizacja budynku ZPO w Klementowicach	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	1 202 194,41	712 337,38
34	Termomodernizacja budynku świetlicy w Brzozowej Gaci	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	427 748,23	222 680,14
35	Utwardzenie dna i odwodnienie wąwozu lessowego w ciągu drogi gminnej 107731L w Klementowicach	Inwestycja zrealizowana w 2019 r. Inwestycja została dofinansowana z dotacji celowej z budżetu państwa	81 819,08	62 388,00
36	Przebudowa drogi gminnej w Barłogach (dz. ew. 666)	RFRD/FDS 2019-2020	415 076,45	236 204,00
37	Projekt regionalne E-usługi	2018-2020 Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020	888 380,79	765 578,56
38	Projekt rozwijamy kompetencje cyfrowe w Gminie Kurów	2019-2020	74 800,00	74 800,00
39	Budowa oświetlenia etap II w Zastawiu	Inwestycja zrealizowana w 2021 r.	94 075,20	–
40	Budowa drogi wewnętrznej (działka 936/6) w Klementowicach etap I	Inwestycja etap I zrealizowana w 2021 r. Złożono w 2022 r. wniosek do FOGR	142 054,16	–
41	Dostosowanie budynku świetlicy oświatowo-wychowawczej w Płonkach do obowiązujących przepisów	Wykonanie w 2021 r. dokumentacji. Wykonanie w 2022 r. ogrzewania ze środków fundusz sołeckiego	105 000,00	–
42	Budowa wodociągu Płonki – Klementowice	Inwestycja zrealizowana w 2021 r.	135 121,33	–
43	Zagospodarowanie terenu wokół budynku świetlicy Brzozowej Gaci	Inwestycja etapowana w trakcie realizacji z funduszu sołeckiego	165 244,02	–
Razem			24 876 453,60	14 146 453,78

Inwestycje planowane do realizacji, na które Gmina posiada dokumentację				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowany koszt inwestycji (zł)	dofinansowanie
1	Przebudowa sali gimnastycznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Kurowie – Szkoła Podstawowa w Kurowie	Dokumentacja projektowa	250 000,00	–
2	Przebudowa schodów przy Szkole Podstawowej w Kurowie	Dokumentacja projektowa	100 000,00	–
3	Remont mostu na rzece Kurówce w miejscowości Szumów	Dokumentacja projektowa	500 000,00	–
4	Remont mostu na rzece Kurówce w miejscowości Wólka Nowodworska	Dokumentacja projektowa	500 000,00	–
5	Zagospodarowanie terenu wokół budynku GOK	Dokumentacja projektowa	50 000,00	–
6	Zagospodarowanie terenu wokół budynku Policji i OPS	Dokumentacja projektowa	100 000,00	–
7	Budowa pomnika w Kurowie ul. Puławska	Dokumentacja projektowa	150 000,00	–
8	Przebudowa pomnika w lesie Barłogi	Dokumentacja projektowa	40 000,00	–
9	Przebudowa drogi gminnej nr 112805L w miejscowości Klementowice	Dokumentacja projektowa	150 000,00	–
10	Przebudowa drogi gminnej nr 112808L w miejscowości Klementowice	Dokumentacja projektowa	150 000,00	–
11	Przebudowa drogi gminnej nr 107749L w miejscowości Kurów ul. Nadrzeczna	Dokumentacja projektowa	900 000,00	–
12	Przebudowa drogi gminnej nr 107723L w miejscowości Olesin (al. Brzozowa)	Dokumentacja projektowa	2 000 000,00	–
13	Przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Choszczów i Bronisławka	Dokumentacja projektowa	5 000 000,00	–
14	Adaptacja budynku przy ul. Kilińskiego 2 na Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie	Dokumentacja projektowa	600 000,00	–

Inwestycje powiatowe wspólnie realizowane z Gminą Kurów				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap inwestycji	koszt inwestycji	dofinansowanie
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 2537L Kurów-Kaleń-Markuszów	Inwestycja powiatowa W trakcie realizacji z rządowego programu RFRDL 2022	11 227 003,92	4 490 801,57
2	Przebudowa drogi powiatowej nr 1514L Kurów – Michów (chodnik ul. Bartosza Głowackiego od ul. Wiśniowej w stronę węzła Kurów-Wschód oraz odcinek 1,2 km drogi przez miejscowość Łąkoć)	Inwestycja powiatowa W trakcie realizacji z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich	11 597 146,14	5 000 000,00

Inwestycje powiatowe planowane do wspólnej realizacji				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowany koszt inwestycji	dofinansowanie
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 2536L Kurów – Wąwolnica	Inwestycja powiatowa Dokumentacja projektowa Wniosek złożony w 2022 r. przez Powiat Puławski do Rządowego Programu Polski Ład inwestycja rozpoczęta od strony msc. Wąwolnica	15 000 000,00	–
2	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2534L Kurów – Karmanowice w miejscowości Kurów ul. Fabryczna 500 m	Realizacja przez Powiat Puławski w 2022 roku dokumentacji projektowej	300 000,00	–

3	Odtworzenie istniejącego rowu wzdłuż drogi powiatowej nr 2535L w miejscowości Buchałowice	Inwestycja powiatowa Dokumentacja projektowa	500 000,00	–
4	Budowa parkingu przy drodze powiatowej nr 2535L w miejscowości Buchałowice	Dokumentacja projektowa	200 000,00	–

Dokumentacje planowane do wykonania w 2023 r. drogi powiatowe				
Lp.	Nazwa inwestycji	Etap planowanej inwestycji	Planowany koszt inwestycji	Planowane dofinansowanie
1	Przebudowa drogi powiatowej nr 1520L od skrzyżowania z drogą powiatową nr 2515L przez miejscowości Bronisławka do granicy gminy	Realizacja przez Gminę Kurów w 2022 i 2023 r. dokumentacji projektowej	–	–
2	Projekt chodnika przy drodze powiatowej w Zastawiu	Realizacja przez Gminę Kurów w 2023 r. dokumentacji projektowej	–	–

Dokumentacje planowane do wykonania w 2023 r. przez Gminę Kurów				
1	Projekt oświetlenia Kurów ul. Wojska Polskiego	–	–	–
2	Projekt przebudowy drogi gminnej w Dębie	–	–	–
3	Przebudowa drogi gminnej nr 107738L w Buchałowicach	–	–	–

Ponadto w 2022 roku zrealizowano m. in.: zakup sprzętu strażackiego, bieżące remonty dróg, montaż progów zwalniających w Kurowie, zakup działek w Kurowie, Dębie i Klementowicach, wykonanie klimatyzacji w budynku świetlicy w Dębie, wykonanie ogrodzenia i chodnika przy świetlicy wiejskiej w Kłodzie, zakup altanki przy świetlicy wiejskiej w Wólce Nowodworskiej, wymianę pieców gazowych w OPS, zakup podstawowego wyposażenia Klubu Seniora, remonty dróg i wyposażenie świetlic w pozostałych sołectwach, zorganizowano zagraniczne wyjazdy nauczycieli i uczniów oraz przyjęto delegację nauczycieli w ramach programu Erasmus+.

Rok 2022 to rok, w którym trwały jedno z najważniejszych inwestycji obecnej kadencji tj. przebudowa ujęcia wody w Olesinie, budowa nowego budynku świetlicy i strażnicy w Klementowicach, przebudowa strażnicy w Kłodzie, adaptacja budynku w Kłodzie na Klub Seniora, przebudowa dróg w Szumowie, w Klementowicach, w Płonkach, przebudowy, które nadal trwają:

stacji uzdatniania wody w miejscowości Klementowice oraz budowy stacji uzdatniania wody w miejscowości Choszczów.

Ponadto w 2023 roku planowane są: zakup działek pod cmentarz w Kurowie, zakup działek w Płonkach, Olesinie i Klementowicach, montaż instalacji alarmowej i monitoringu oraz zakup wyposażenia w budynku świetlicy i strażnicy w Klementowicach, wykonanie ogrodzenia przy strażnicy OSP w Kłodzie, remont świetlicy wiejskiej w Kłodzie, zakup sprzętu do wozu strażackiego OSP Płonki oraz OSP w Kolonii Klementowice, montaż klimatyzacji w budynku Gminnego Przedszkola w Kurowie, montaż instalacji fotowoltaicznej oraz wykonanie zabudowy kuchennej w świetlicy wiejskiej w Choszczowie, zakup wyposażenia, wymiana lamp i zagospodarowanie terenu wokół świetlicy wiejskiej w Brzozowej Gaci, remont świetlicy w Barłogach, zakup wyposażenia do świetlicy w Łąkości, remont świetlicy w Olesinie, zakup krzeseł do świetlicy wiejskiej w Bronisławce,

rozbudowa placu zabaw w Wólce Nowodworskiej oraz remonty dróg w Mariance, Posiołku, Szumowie i Zastawiu.

Po raz kolejny dziękuję wszystkim mieszkańcom za wsparcie, wyrozumiałość, okazaną pomoc i aktywne włączanie się w realizowane zadania, za wszelkie uwagi i sugestie. Słowa podziękowania kieruję również do moich współpracowników wszystkich szczebli urzędu i jednostek podległych, radnych i sołtysów, pracowników gminnej spółki Zakładu Usług Komunalnych Sp. z o. o.

W sprawozdaniu z wykonania budżetu uwidoczniło między innymi przychody, rozchody, zadłużenie na dzień 31.12.2022 r., realizację wydatków w tym inwestycyjnych, oświatowych, kulturalnych, udzielone dotacje, pozyskane środki zewnętrzne, wykonanie funduszu sołeckiego, informacje o stanie mienia komunalnego. Niniejszy raport będzie rozwinięciem przedłożonego sprawozdania.

Wójt Gminy Kurów
Arkadiusz Małecki

LISTY

Najpiękniejszych chwil w życiu nie zaplanujesz. One przyjdą same. Sztuka życia – to cieszyć się małym szczęściem.

Phil Bosmans

12 maja 2023 r. odbyła się uroczystość otwarcia Klubu Seniora w Kłodzie. Z tej okazji klub odwiedziło wielu zaproszonych gości, między innymi przedstawiciele Ministerstwa Edukacji i Nauki, wojewody, posła na Sejm RP, pracownicy wydziału Polityki Społecznej w Lublinie, Starosta Puławski, dyrektor PCPR w Puławach, radni Rady Powiatu Puławskiego, władze gminy, radni gminy Kurów i wiele innych osób, z którymi współpracuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie i którzy przyczynili się do tego, że klub funkcjonuje.

Serdecznie dziękujemy za przybycie: Panu Michałowi Śmichowi, który reprezentował nieobecnego posła Pana Krzysztofa Szulowskiego,

Panu Januszowi Wawerskiemu, który przybył w zastępstwie Ministra Edukacji i Nauki, Pani Małgorzacie Frant-Błażuckiej i Panu Wojciechowi Zbiegieniowi, którzy reprezentowali Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, Staroście Puławskiemu, Pani Danucie Smadze, radnym Rady Powiatu Puławskiego, Panom Stanisławowi Wójcickiemu i Grzegorzowi Kunie, Pani Małgorzacie Suszek-Zawadzkiej, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach, księżom z Parafii Kurów i Markuszów, kierownikom jednostek z terenu gminy Kurów i wszystkim innym gościom, którzy zaszczytili nas swoją obecnością. Było nam bardzo miło!

Po wystąpieniu wójta gminy i kierownika OPS, głos zabrali zaproszeni goście, którzy w pięknych słowach gratulowali nam realizacji

tego przedsięwzięcia życząc powodzenia i satysfakcji z realizacji zamierzonych celów.

Ogromne podziękowania płynęły w kierunku naszej Pani Kierownik Klubu – Pani Eweliny,

Fot. Bogdan Lipiński

która otrzymała od Seniorów piękny bukiet kwiatów. To była niezwykle wzruszająca chwila. Sympatycznym akcentem były też upominki od zaproszonych gości.

W części oficjalnej nastąpiło również poświęcenie obiektu przez

proboszcza Parafii Markuszów oraz uroczyste przecięcie wstęgi.

Po części oficjalnej nadszedł czas na występ artystyczny zespołu pieśni i tańca „Biały Kur”, który pod przewodnictwem Pani Pauliny Pietroni wykonał tradycyjne pieśni lubelskie, a uroczystość zakończył występ Seniorów – pierwszy raz oficjalnie odśpiewano hymn klubu, a nieoceniona Pani Tereska z humorem zadeklamowała wiersz Stanisława Wasiaka „Oda do starości”, którego ostatnie wersy wszystkich rozbawiły.

Serdecznie dziękujemy zaproszonym gościom, którzy swoją obecnością uświetnili ten także ważny dla nas dzień. Miło nam również w tym miejscu podziękować za pomoc w organizacji imprezy, a podziękowania te kierujemy do Pani Moniki Janek, Pani Małgorzaty Kotowskiej i Pani Haliny Jankiewicz. Wielkie podziękowania również dla Pana Franciszka Staniaka – za skomponowanie melodii i podkładu muzycznego do hymnu. Składam też podziękowania pracownikom OPS – za ogromny

trud włożony w przygotowanie imprezy, a Klubowiczom przekazuję najserdeczniejsze życzenia: zdrowia pozwalającego na aktywne życie i realizację swoich pasji, wszelkiej pomyślności, optymizmu życiowego oraz szczęścia w gronie najbliższych.

Warte zapamiętania są również piękne słowa jednej z naszych Senierek: „Nam się już nigdzie nie spieszy, już nic nie musimy, my już tylko chcemy”.

Magdalena Białkowska

Fot. Andrzej Wenerski

Ukąszenia

*Kiedy dzień się wydłuża, zielenią się pola,
Owadów przemieszczają się liczba spora
Pszczoły, trzmiele, motyle muskają
Białe, czerwone kwiaty zapylają.
Nie niszczyć, braci mniejszych, nie drażnić.
Nie machaj gorączkowo rękami!
Weź trochę się ogarnij!
Spejgalnie nie żądla, chcą żyć z nami
O bogate plony dbajmy kochani.
Wieczorem jakiś grill, ognisko
Komary, by nie przegapić kolacji, są blisko.
Tyle osób, tyle czerwonego dania.
Komarzyce próbują i nie wierzą.
Witamina B barierę im stawia.
Cieszymy się kielbasą w swoim gronie
Komary i meszki w odwrocie, w obronie.
Homo sapiens siedzi znów w koronie.*

Dziś na ławie oskarżonych zasiada główny winowajca, odpowiedzialny za reakcję uczuleniową. Jest nią histamina występująca naturalnie w organizmie. Pełni ona rolę mediatora procesów zapalnych. To ona

odpowiedzialna jest za nieprzyjemne uczucia po ukąszeniu: zaczerwienienie, obrzęk, ocieplenie miejsca ukąszenia, a przede wszystkim za świąd. Czy moglibyśmy się bez niej obejść? Chyba nie. Wytwarzana jest w mastocytach i bazoofilach – składowych układu odpornościowego i jest neuroprzekaznikiem w ośrodkowym układzie nerwowym. Wpływa też na proces gojenia się ran, a także na skurcz mięśni gładkich. Choć w pewnych sytuacjach jej działanie nie jest dla nas zbyt przyjemne, jak wszystko w przyrodzie urządzone jest „po coś”. Mamy środki przeciwhistaminowe, by objawy astmy, kataru siennego czy pokrzywki stały się mniej uciążliwe, więc kładąc na szali plusy i minusy jej działalności można uznać za wskazaną i potrzebną. Zapobiegajmy jej wydzielaniu po ukąszeniach i stosujmy środki odstraszające owady dostępne w różnych postaciach.

Jak sobie poradzić i pomóc, gdy na naszej drodze mimo „odstraszczy” staną mrówki, osy, pszczoły?

Przede wszystkim nie należy drapać zmian skórnych. Stwarza się w ten sposób idealne warunki do rozwoju zakażenia. Dokładnie należy umyć miejsce ukąszenia wodą z mydłem. Polecam też zastosowanie środków odkażających. Dostępne są one w różnych formach. Warto zawsze mieć jakiś preparat w domu. Kolejny etap stanowi oziębienie miejsca ukąszenia. Zmniejsza to narastający obrzęk poprzez obkurczenie naczyń krwionośnych, a tym samym ból. Możemy przykładać lód lub zimne kompresy typu cold/hot. Wielu zaleca przykładanie soku z cebuli. Cebula zawiera siarkę w swoim składzie. Wiąże ona toksyny zawarte w ślinie owadów. Przyczynia się ona do łagodzenia przykrych dolegliwości. Podobnie jak okład

Fot. Andrzej Wenerski

z octu czy lek z „parapetu” – aloes. Po odkrojeniu liścia i wydobyciu z jego wnętrza galaretowatego żelu możemy posmarować bolące miejsce. Wykorzystujemy tu jego właściwości łagodzące i likwidujące stany zapalne. Świetnie nawilża on też skórę. Nadaje się do łagodzenia oparzeń wywołanych przez słońce. Przyczynia się też do szybszego gojenia ran a nawet wyprysków.

Gdy nie pomogą środki ludowe wspomagajmy się żelami z apteki. Skuteczne będą te, o działaniu niwelującym świąd i pieczenie, zawierające środek przeciwhistaminowy np. zawierające dimetynden. Niektóre zawierają mentol, aloes, wyciąg z arniki czy nagietka. W przypadku dużych odczynów po ukąszeniu, gdy pojawia się reakcja uczuleniowa, potrzebne będą leki przeciwuczuleniowe. Zwykle to postępowanie przynosi ulgę i przyspiesza proces regeneracji. Problem pojawia się, gdy niemal od razu mamy obrzęk twarzy, duszności, osłabienie, omdlenia i utratę przytomności. Jest to stan zagrażający życiu. Pojawia się uogólniona reakcja anafilaktyczna. Ten stan wymaga interwencji lekarskiej. Jeśli w przeszłości wystąpiła u kogoś silna reakcja alergiczna lekarz może zalecić zapobiegawczo zaopatrzenie się we „wstrzykiwacz” zawierający adrenalinę.

Czy można skutecznie odstraszyć owady?

Przede wszystkim zachować należy ostrożność przy jedzeniu i piciu. Osy bardzo lubią słodkości. Lody i słodkie napoje w lecie, a szczególnie te w puszkach mogą wymagać od nas dużej uwagi, by nie spotkała nas przykra niespodzianka.

Jaskrawe ubrania i intensywne perfumy nie są wskazane, gdy wybieramy się na wycieczkę na łąkę. Mogą drażnić owady, przyciągać je i powodować, że będą one agresywne. Nie jesteśmy bezbronni. Rośliny, które odstraszały owady mogą wspomóc nas w walce z nieproszonymi gośćmi w naszym domu. Posadzone blisko otworów okiennych będą pachnącą zaporą. Przykładem może być kocimiętka, lawenda, rozmaryn, bazyli,

pelargonie czy mięta. Komary nie lubią też zapachu cynamonu i goździków, a dla małych dzieci wskazane są plasterki nasączone olejkiem z lawendy, które można przyklejać np. na wózek lub ubranko zewnętrzne. Ochroni to dzieci przed ukąszeniami, zwłaszcza wieczorem, gdy komary lubią atakować. Nie tylko komary uprzykrzają nam życie. Sprawa, o której często się teraz mówi są ukąszenia kleszczy. Wyższa temperatura sprzyja ich rozwojowi. Obecnie owady te można spotkać wszędzie, nie tylko na terenach zielonych, takich jak lasy czy łąki. Obecnie są na trawnikach koło domów. Choć nie wszystkie kleszcze przenoszą niebezpieczne choroby to wszystkie osobniki są potencjalnie zagrożeniem. Posiadają one na pierwszej parze odnóży aparat Hallera, dzięki któremu przy użyciu chemoreceptorów rozpoznają po temperaturze i zapachu ciepłego kręgowca. Pajęczak wkluwa się w ofiarę, wpuszcza substancję rozrzedzającą krew i zniczuła miejsce wklucia. Dzięki temu pozostaje niezauważony. Teraz może odżywiać się krwią naszą oraz naszych pupili. By nie doszło do poważnych konsekwencji, powinniśmy jak najszybciej usunąć intruza. W celu pozbycia się kleszcza używajmy plastikowej pęsety (metalowa może spowodować jego ucięcie), chwycić tuż przy skórze i energicznie pociągnąć. Miejsce ukucia musimy zdezynfekować i umyć ręce po zabiegu. Pamiętajmy, by nie natłuszczać miejsca ukucia w celu łatwiejszego usunięcia. Może to spowodować wymioty kleszcza i łatwiejsze przedostanie się bakterii i wirusów do krwi. Jedną z nich jest spiralna bakteria wywołująca chorobę z Lyme czyli boreliozę. Może on przenosić także inne choroby: kleszczowe zapalenie mózgu, babeszjozę i inne. Ryzyko zakażenia boreliozą wzrasta, gdy kleszcz bytuje ponad 12 godzin w ciele. Jak podaje strona www.gov.pl pierwsze objawy boreliozy pojawiają się po około 10-14 dni od ukąszenia. Trzeba obserwować miejsce ukąszenia. Po ukąszeniu zakażonego kleszcza występuje rumień wędrujący. Pierścien wokół centralnej plamki może

powiększać się. Wskazana w tym wypadku jest antybiotykoterapia

Drugą chorobą jest kleszczowe zapalenie mózgu. W tym przypadku objawy pojawiają się szybciej, po 7-14 dniach od kontaktu z kleszczem może rozwinąć się kleszczowe zapalenie mózgu. Naszą obroną może być szczepienie na odkleszczowe zapalenie mózgu. Pamiętajmy, że pełny cykl 3 szczepień może dopiero zapewnić ponad 95%. Obserwujmy siebie. Przy każdym objawach grypowych osłabieniu i gorączce po ugryzieniu należy zasięgnąć rady specjalisty. Miejmy świadomość, że już samo ugryzienie może powodować uczulenie, podrażnienie i nie musi to być jedna z tych chorób.

Kleszcze są także niebezpieczne dla naszych zwierząt. Psy lubią bawić się w wysokich trawach. Narażone są one na ukąszenia zakażonych kleszczy pierwotniakiem i zapadają na babeszjozę. Dotyczy to częściej psów niż kotów. Konsekwencje babeszjozy to anemia groźna dla życia. Pasożyty powodują też uszkodzenia narządów wewnętrznych, a nawet mózgu.

Gdy zauważymy, że nasz zwierzak jest apatyczny, nie ma apetytu lub ma gorączkę po ugryzieniu przez kleszcza, interweniujmy i poprośmy o pomoc weterynarza.

Najczęściej babeszjozę wywołuje kleszcz łąkowy. Należy on do kleszczy twardych. Jest splaszczony. Odwłok jest brązowy z siateczką ornamentową a ludzi najczęściej atakuje kleszcz pospolity. Samce są w kolorze ciemno brązowym a samice czerwone. Obecnie mamy inwazję tych pajęczaków. Nieraz są one tak niewielkie, że przypominają pieprzyk lub strupek.

Całą zimę czekamy na ciepło, zapachy wiosny i lata. Nie dajmy, by małe niedogodności popsęły nam radość z tych słonecznych, ciepłych dni.

Korzystałam też ze stron:
www.kleszcze.info.pl
medianauka.pl
www.pzh.gov.pl/uwaga-kleszcze

Marta Furtak

„Miejcie nadzieję, miejcie odwagę” – radosne świętowanie rocznicy uchwalenia Konstytucji

28 kwietnia odbył się apel poświęcony rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Pan Dyrektor Włodzimierz Żurkowski przypomniał znaczenie wartości związanych z Konstytucją 3 Maja we współczesnym świecie.

Była to dobra okazja do wręczenia nagród. Mamy rok Wisławy Szymborskiej, nasza noblistka mawiała, że „Czytanie, to najlepsza zabawa, jaką ludzkość sobie wymyśliła”. Do takiej formy spędzania wolnego czasu zachęcamy naszą młodzież. Panie Anna Chojak, Bożena Siwiec, Monika Suszek, Małgorzata Bachanek przygotowały konkurs pięknego czytania. Wręczono nagrody w wyżej wymienionym konkursie, które sfinansował Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa. Pani Hanna Żurkowska oraz Michał Guz, Grzegorz Pajurek i Małgorzata Bachanek wręczyli nagrody za udział w konkursie „Wiosenne inspiracje — wielkanocne dekoracje”. Nagrody ufundowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych. Panie Jolanta Królik i Beata Brzozowska przekazały nagrody za udział w konkursach ekologicznym i o Marii Skłodowskiej-Curie.

Nauka, pogłębianie wiedzy, wykorzystywanie swojego talentu, to forma współczesnego patriotyzmu. Dobrze, że nasi uczniowie tak chętnie uczestniczą w różnych konkursach.

Uczniowie pod kierunkiem pana Michała Guza i Małgorzaty Bachanek przygotowali montaż słowno-muzyczny pt. „Miejcie nadzieję, miejcie odwagę”. Młodzież wystąpiła na tle dekoracji wykonanych przez panie Monikę Respond i Jolantę Zając. Młodzi artyści opowiedzieli wierszem i piosenką o okolicznościach uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Pan Piotr Osiak przygotował uczennice do wykonania piosenki. Swoim śpiewem wzruszały nas Julia Podkościelna, Maja Morawska, Amelia Kozak, Jagoda Stasiak, Aleksandra Przychodzeń. Mocnym akcentem był występ Marceliny Migdał, Agaty Migdał,

Klary Zdzałik, Marty Ciupy, które na instrumentach wykonały m.in. Rotę. Podczas występu powiewały flagi oraz transparenty z napisami Naród, Ojczyzna, Wolność, które przygotowała pani Magdalena Makoś. Młodzież nawoływała do odwagi i aktywności w życiu publicznym oraz zachęcała do nadziei na lepsze jutro. Patriota powinien znać swoje korzenie. Stąd mocnym akcentem dnia był występ zespołu Białe Kur. Miło patrzyło się na młodzież, która śpiewem i tańcem uczciła zbliżające się obchody Święta Konstytucji 3 Maja. Gratulujemy pani Paulinie Pietroni i panu Konradowi Grabowskiemu świetnego przygotowania młodych artystów. Wielkie podziękowania należą się również pani Hannie Żurkowskiej, która pomogła do samego końca przygotowywać się do występu młodzieży tańczącej w zespole.

Możemy być dumni z uczniów, którzy godnie uczcili tak ważne dla nas Polaków święto.

Małgorzata Bachanek

„Pamięć, która łączy”

W tym roku nasza szkoła wzięła udział w akcji społeczno-educacyjnej „Żonkile”. Jej celem było upamiętnienie powstania w getcie warszawskim, które rozpoczęło się 19 kwietnia 1943 roku. W tym roku przypada 80 rocznica wymienionego wydarzenia.

Młodzież ze starszych klas wykonała tematyczną gazetkę na 1 piętrze. Pani Monika Suszek przygotowała w bibliotece wystawę książek o tematyce związanej z II wojną światową oraz dwie gazetki. Uczniowie młodszych klas zebrali i opracowali informacje związane z tymi dramatycznymi wydarzeniami w formie

wystawy, którą można obejrzeć w świetlicy. Od 19 kwietnia uczniowie ósmych klas oglądali premierę filmu pt. „Zdażyć przed Panem”. Był to wstęp do dyskusji na temat znaczenia każdego życia, stosunku do zła. Solidarność i potrzeba reagowania na przemoc świadczy o naszym człowieczeństwie. Młodzież klas piątych wysłuchała opowiadania Marcina Szczygielskiego pt. „Prawdziwi przyjaciele”. Podczas zajęć świetlicowych wysłuchano opowiadania Justyny Bednarek pt. „Historia z pewnej ulicy” oraz Katarzyny Ryrych pt. „Takich dwóch jak nas trzech”.

Przy okazji tej akcji zachęcano młodzież do poznawania historii Żydów polskich w Kurowie. Pamięć jest naszym obowiązkiem, zaś duma przywilejem. My zaś możemy być dumni z tych mieszkańców naszej gminy, którzy pomagali żydowskiemu sąsiadowi podczas wojny. Uczniowie zebrali informacje na temat tych mieszkańców gminy, którzy zostali nagrodzeni medalem Sprawiedliwi Wśród Narodów Świata. Miejmy nadzieję, że żółty żonkil pozostanie symbolem naszej zbiorowej pamięci.

Małgorzata Bachanek

Zaczytani są wśród nas...

30 marca biblioteka stała się magicznym miejscem, w którym młodzież przeniosła nas do świata literatury. Uczniowie w ramach KONKURSU PIĘKNEGO CZYTANIA przypomnieli nam fragmenty polskich i zagranicznych książek.

Osoby chętne do udziału w konkursie samodzielnie przygotowały fragmenty różnych dzieł literackich. Przed samym konkursem widać było, jak wiele pracy włożyła młodzież w przygotowanie, by potem zachwycić publiczność i jury. Chłopcy i dziewczęta czytali na tle dekoracji wykonanej przez panie z biblioteki. Przez moment znaleźliśmy się w świecie baśni, fantastyki, posłuchaliśmy wzruszających, czasami zabawnych historii. Fragmenty książek poruszały, rozśmieszały, przypominały o wzorcach i wartościach. I mamy nadzieję, że co najważniejsze, te przytoczone urywki zachęciły do zapoznania się z całym dziełem. Było tak pięknie, jak na ilustracjach Jana Marcina Szancera. Chcemy więcej takiego świata,

gdzie zamiast obrazków z internetu dominuje piękne słowo mówione. Czytajmy, a nie tylko klikajmy! Bo czytanie ma moc, tworzy niepowtarzalny klimat i przenosi w inne, fascynujące wymiary.

Komisja konkursowa w składzie pani Anna Wyskwar, Bożena Siwiec, Anna Chojak, Monika Suszek, Małgorzata Bachanek stanęła w obliczu bardzo trudnej decyzji. Bo jak w gronie tak pięknie czytającej młodzieży wybrać najlepszych?

Pierwsze miejsce otrzymały następujące osoby:

Joanna Głowacka, Maja Szumorek, Maria Drażkiewicz, Agata Skorupska.

Drugie miejsce otrzymały następujące osoby:

Marcel Karczewski, Zuzanna Sobich, Izabela Mikos, Weronika Durak.

Trzecie miejsce otrzymały następujące osoby:

Alicja Kuflewska, Klaudia Ochal, Mateusz Ochal, Antoni Cierkoń, Aleksandra Kruk, Karolina Dziak.

Uczestnicy konkursu stanowili publiczność i w tajnym głosowaniu wybrali ze swojego grona osobę, której interpretacja podobała się najbardziej. Nagrodę publiczności otrzymała Aleksandra Kruk.

Gratulujemy i w obliczu bardzo dużego zainteresowania widzimy potrzebę organizowania takiego konkursu w przyszłości.

Dobrze, że zaczytani są wśród nas!

PS. Lista książek, które wykorzystano podczas konkursu:

„Dziewczynka, która wypila księżyc” K. Barnhill

„Matylda” R. Dahl

„Zielone martensy” J. Jagiello

„Pani Twardowska” A. Mickiewicz

„Magiczne drzewo” A. Maleszka

„Mit o Dedalu i Ikarze”

J. Parandowski

„Mazury w podróży” A. Stelmaszyk i wiele innych ciekawych pozycji z literatury dziecięcej i młodzieżowej.

Małgorzata Bachanek

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krag”

Wycieczka przyrodniczo-krajoznawcza do Świętokrzyskiego Parku Narodowego

W dniach 12 – 14 maja 2023 r. pięćdziesięcioosobowa grupa członków Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krag” przebywała na wycieczce w Górach Świętokrzyskich. Wybrane atrakcje poszczególnych dni:

Dzień I (wyjazd)

– Miejscowość Polesie – pierwszy przystanek. W Polesiu znajduje się cmentarz żołnierzy niemieckich poległych w czasie II wojny światowej.
– Czarnolas – zwiedzanie Muzeum Jana Kochanowskiego.
– Kalków-Godów – Msza św. w Sanktuarium Matki Bożej

Bolesnej Królowej Polski Pani Ziemi Świętokrzyskiej oraz zwiedzanie Gólgoty – Martyrologium Narodu Polskiego i mini zoo.
– Tokarnia – Muzeum Wsi Kieleckiej z Parkiem Etnograficznym, oprócz zgromadzonych zabytków uwagę zwracała ekipa filmowa, kręcąca w skansenie film Sami Swoi 4.

Dzień II

– Jaskinia Raj – jedna z najpiękniejszych w kraju jaskiń krasowych, gdzie wśród wapienia wyróżniają się bogate formy naciekowe, stalaktyty i uciepione u sufitu nietoperze.

– Chęciny – z ruinami średnio-wiecznego Zamku Królewskiego i przepięknym widokiem na ziemię świętokrzyską.
– Kielce – Rezerwat Przyrody Kadzielnia, a w nim amfiteatr, Aleja Gwiazd z popiersiami znanych postaci z życia kulturalnego np. Wiesława Gołasa, Johna Lennona czy Jimiego Hendrixa.
– Zagnańsk z blisko 1000 letnim Dębem Bartek – królem Puszczy Świętokrzyskiej.

Dzień III (powrót)

– Święty Krzyż – Klasztor Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej – Sanktuarium

Relikwii Drzewa Krzyża Świętego – Msza św., zwiedzanie opactwa benedyktynów.
– Bodzentyn – ruiny XVI wiecznego zamku.

Do Kurowa pątnicy wrócili 14 maja ok. godz. 18.00.

Z uśmiechem podkreślali, że wycieczka była udana, przebiegła spokojnie, bezpiecznie, przyjaźnie. Ważny był również fakt, że każdy chodził i zwiedzał na miarę swoich sił i możliwości, dzięki czemu wszyscy wrócili cali i zdrowi.

Zwiedzanie zabytków, odkrywanie nowych miejsc, wspólne doświadczanie piękna wiosennej odsłony ziemi świętokrzyskiej, dały radość i chęć do życia całej grupie.

Tekst: Janusz Turski

Tokarnia, Muzeum Wsi Kieleckiej, Fot. Janusz Turski

Kielce, Kadzielnia, Fot. Janusz Turski

Nowa Słupia, Fot. Jarosław Chabros

Czarnolas, Fot. Jarosław Chabros

Mecz Garbarnia – Drako
Fot. Piotr Siczek

Wyniki Garbarni w rundzie wiosennej

Runda wiosenna lubelskiej klasy A rozpoczęła się dla piłkarzy Garbarni bardzo dobrze, po piętnastu kolejkach mieli tyle samo punktów co Hetman Gołęb i Czarni Dęblin, jednak porażka z tą drugą drużyną rozpoczęła pasmo straty

punktów. Kurowski klub zajmuje aktualnie piąte miejsce i na pewno w przyszłym sezonie powalczy minimum o podium.

Dwa dni przed meczem w Piotrowinie do zespołu zostali dogłoszeni trzej zawodnicy

juniorów młodszych, trenowanych przez Tomasza Guza: Wiktor Piech, Damian Stasiak, Krystian Stasiak. Ci zawodnicy zadebiutowali w drużynie seniorów i na pewno w przyszłym sezonie zagrają więcej w dorosłej drużynie.

Lubelska klasa A, grupa II (VII poziom) – 2022/2023

Poz.	Klub	Mecze	Pkt.	Bramki
1	Czarni Dęblin (B)	23	51	58-23
2	Hetman Gołęb	23	50	76-35
3	Amator Leopoldów Rososz	23	48	62-36
4	Żyrzyniak Żyrzyn	23	39	43-33
5	Garbarnia Kurów (S)	23	39	54-49
6	Powiślak II Końskowola (B)	23	36	47-43
7	Wilki Wilków Szczekarków-Kolonia	23	33	50-48
8	Serokomla Janowiec	23	30	60-59
9	Drako Kowala Pierwsza	23	28	59-61
10	Wodniak Łaziska Piotrawin	23	25	46-52
11	Orły Kazimierz Dolny	23	22	32-50
12	Mazowsze Stężycza	23	21	36-55
13	KS Bogucin	23	16	31-67
14	GLKS Michów	23	14	32-75

Mecze Garbarni w rundzie wiosennej:

Runda wiosenna (trener: Andrzej Bednara):

XIV (26.03): Garbarnia – Mazowsze 3:0 (1:0),

Karol Głowacki, Michał Złot, Karol Majek (sam.)

XV (002.04): Garbarnia – Hetman 3:2 (2:1),

Głowacki 2, Mateusz Bieniek

XVI (08.04): Czarni – Garbarnia 2:0 (0:0)

XVII (16.04): Garbarnia – GLKS 2:2 (1:1),

Sebastian Chabros, Rafał Wałach (k)

XVIII (22.04): Żyrzyniak – Garbarnia 3:2 (3:1),

Chabros, Głowacki

XIX (29.04): Garbarnia – KS 5:1 (2:1), Głowacki 2,

Wałach, Mirosław Hajduk, Andrzej Wójcik (sam.)

XX (06.05): Serokomla – Garbarnia 4:1 (2:1),

Głowacki

XXI (13.05): Garbarnia – Powiślak II 1:0 (0:0),

Wałach

XXII (21.05): Wodniak – Garbarnia 4:2 (3:2), Złot 2

XXIII (28.05): Garbarnia – Drako 3:4 (2:2),

Aleksander Wąsik, Głowacki, Wałach

XXIV (04.06, Bochońnica): Orły – Garbarnia

XXV (11.06): Garbarnia – Amator

XXVI (17.06, Szczekarków): Wilki – Garbarnia

Zmiana władz Topspinu

Topspin Kurów spadł z III ligi po barażach z Turem Turze Rogi – trzecim zespołem IV ligi, zatem prawdopodobnie Topspin II nie zostanie zgłoszony do rozgrywek w przyszłym sezonie (regulamin na to pozwala).

12 maja z uwagi na koniec kadencji władz, odbyły się wybory. Nowym prezesem został Emil Matraszek (zastąpił Sylwestra Jasiocha, który nie kandydował do nowego zarządu), wiceprezesem – Sławomir Skrzęta, sekretarzem – Piotr Siczek, skarbnikiem – Leszek Matraszek, a członkiem zarządu – Marta Kuta. Przewodniczącym komisji rewizyjnej został Ryszard Zawadzki, wiceprzewodniczącym – Artur Zając, a członkiem komisji – Andrzej Bichta.

Baraże międzyligowe (trener: Sylwester Jasiocha):

I (29.04, Strzyżew): Tur Turze Rogi – Topspin 7:3, E.

Matraszek 2; Jasiocha 0,5; Zając 0,5

II (01.05, Rudy): Topspin – Tur 3:7, E. Matraszek 2;

Jasiocha; w barażach grał również Kacper Woźniak

XXVI (17.06, Szczekarków): Wilki – Garbarnia

III liga lubelska (IV poziom) – 2022/2023

Poz.	Klub	Pkt.	Gry
1	Heksa Niedrzwica Duża (B)	29	130-30
2	UKS Wola Osowińska (S)	28	120-40
3	Cisowianka Drzewce (B)	24	102-58
4	Żaczek Fajslawice (S)	18	93-67
5	Baczyński Biała Podlaska	16	83-77
6	Lewart II Lubartów (S)	15	78-82
7 (1S)	Dzierzkowice Terpentyna	17	82-78
8 (2S)	Ogniwo II Chełm (B)	16	81-79
9 (3S)	MLKS Wola Sernicka	14	86-74
10 (4S)	Topspin Kurów (S)	11	57-103
11 (5S)	STS II Lubartów	4	31-129
12 (6S)	Topspin II Kurów	0	17-143

Historia klubów sportowych w gminie Kurów (cz. 12 – sezon 1976/1977)

Piłkarze LKS-u Kurów w sezonie 1976/1977 zajęli w lubelskiej klasie A czternaste miejsce i spadli do klasy B. W omawianym okresie w klasie C grała prawdopodobnie Clementovia Klementowice.

Runda jesienna (trener: prawdopodobnie Edmund Marciniak):

I (22.08): LKS – Avia II 2:4 (1:2)

II (22.08): Stal II – LKS 2:2 (1:2)

III (05.09): LKS – Opolanka 0:4 (0:0)

IV (11/12.09): Tęcza – LKS 4:0

V (19.09): Motor II – LKS 3:0 (0:0)

VI (26.09): LKS – Tur 0:0

VII (03.10): Elizówka – LKS 3:1 (0:1)

VIII (10.10): LKS – KS/Lublinianka II 5:1 (5:0)

IX (17.10): Budowlani – LKS 3:0 (0:0)

X (24.10): LKS – LKS/Lewart 1:3 (0:3)

XI (31.10): Trawena – LKS 1:0 (0:0)

XII (06/07.11): LKS – Sygnał 0:0

XIII (14.11): Wisła – LKS 1:0

Lubelska klasa A (IV poziom) – 1976/1977

Poz.	Klub	Pkt.	Bramki
1	Wisła Puławy (S)	39	57-27
2	Motor II Lublin (S)	37	38-17
3	Avia II Świdnik (S)	34	47-29
4	Budowlani Lublin	33	39-20
5	Opolanka Opol Lubelskie (S)	31	58-35
6	Sygnał Lublin (S)	29	44-32
7	Stal II Kraśnik	28	34-32
8	Lewart Lubartów (S)	26	35-37
9	Tur Milejów-Osada	25	35-33
10	Lublinianka II Lublin	21	32-36
11	Trawena Trawniki (S)	20	21-37
12	LZS Elizówka	17	33-73
13	Tęcza Kraśnik	14	24-53
14	LKS Kurów	11	25-60

Runda wiosenna (trener: prawdopodobnie Edmund Marciniak):

XIV (27.03): Avia II – LKS 3:1 (3:1), Próchniak
 XV (03.04): LKS – Stal II K 1:2 (0:1), W. Kuszyk
 XVI (17.04): Opolanka – LKS 4:1 (2:0), W. Kuszyk
 XVII (23/24.04): LKS – Tęcza 0:2 (0:1)
 XVIII (30.04/01.05): LKS – Motor II prawdopodobnie 2:3 (2:0)
 XIX (08.05): Tur – LKS 3:0 wo
 XX (15.05): LKS – Elizówka 4:2 (2:1), Adamczyk 2 (k, lub, k), W. Kuszyk, A. Plecha
 XXI (22.05): KS/Lublinianka II – LKS 0:0
 XXII (29.05): LKS – Budowlani 2:2 (0:0), A. Plecha, W. Kuszyk
 XXIII (05.06): MLKS/Lewart – LKS 2:2 (1:0), A. Plecha 2
 XXIV (12.06): LKS – Trawena 1:1 (0:1), W. Kuszyk
 XXV (18/19.06): Sygnal – LKS 3:0 wo
 XXVI (25/26.06): LKS – Wisła prawdopodobnie 0:3

Składy z siedmiu meczów na podstawie notatek Andrzeja Mazurkiewicza

Gracze (21)	19	20	22	26	28	29	30
Henryk Adamczyk	90	90	90	90	90	90	-
Zbigniew Chabros	-	-	-	-	p	-	p
Adam Jankowski	z	z	90	-	90	90	90
Ryszard Jasiocha	90	90	-	-	-	-	-
W. Koral	p	p	p	90	-	-	-
Grzegorz Kuszyk	-	-	-	90	-	90	z
Włodzimierz Kuszyk	90	90	90	90	90	-	z
Wojciech Małkus	-	-	90	90	90	-	-
Edmund Marciniak	-	-	-	90	90	90	-
Andrzej Mazurkiewicz	90	90	90	90	z	90	90
Józef Michalik	-	z	-	-	z	-	p
Zbigniew Murat	-	-	-	-	-	p	-
? Patkowski	-	-	90	-	-	-	-
Zbigniew Piskorski	-	-	-	-	90	90	90
Andrzej Plecha	90	90	90	90	90	90	90
Jan Plecha	90	90	-	-	-	-	90
Wiesław Próchniak	90	p	z	z	-	z	-
Andrzej Reszka	90	90	90	p	p	-	90
Piotr Rodzik	90	90	90	90	90	90	90
Krzysztof Rukasz	90	90	90	90	90	90	90
K. Szela	-	-	-	-	-	90	90

Tekst: Piotr Siczek

SUKCESY SPORTOWE

Powoli zbliżamy się do zakończenia roku szkolnego 2022/2023 – roku jednego z najlepszych w historii szkoły!

Choć przed Naszymi uczniami są jeszcze zawody w piłce plażowej siatkowej oraz zawody lekkoatletyczne – biegi sztafetowe to już teraz możemy powiedzieć, że był to bardzo udany rok.

W listopadzie oraz grudniu zostały rozegrane Mistrzostwa Województwa LZS w piłce siatkowej, w których to nasza szkoła mogła wystawić dwa składy zarówno wśród dziewcząt jak i chłopców. Pierwsze składy tworzyli najstarsi i najbardziej doświadczeni uczniowie, drugie składy to „młoda krew”, która dzięki takim doświadczeniom oraz możliwości podglądania starszych i bardziej doświadczonych rówieśników, będzie w przyszłości stanowiła o sile naszej drużyny.

Dla chłopców zawody rozgrywane były w Nałęczowie – czyli u rywala zza miedzy, z którym w ostatnich latach mieliśmy zawsze „pod górkę”. Nasi podopieczni, dzięki wielu godzinom ćwiczeń zarówno na lekcjach jak i na zajęciach pozalekcyjnych – SKS, byli świetnie przygotowani do zawodów i w bezapelacyjny sposób wygrywając wszystkie spotkania, wygrali całe zawody zdobywając MISTROZTWO WOJEWÓDZTWA, a drugi skład otarł się o podium zajmując 4 miejsce. Dodatkowo Nasz Uczeń Mikołaj Głos został wybrany najlepszym zawodnikiem zawodów.

I SKŁAD: Nikodem Wyskwar, Mikołaj Głos, Kacper Paprota, Jakub Kobus, Adam Koter, Krystian Guz, Kacper Lis, Michał Kukier.

II SKŁAD: Łukasz Wolski, Gabriel Lepczyński, Hubert Sulek,

Wojciech Mańko, Mateusz Płocki, Adrian Głowacki, Wiktor Bachanek, Oskar Dziuba.

Dla dziewcząt zawody rozgrywane były w Kocku, w którym to prężnie działa SOS – czyli Siatkarskie Ośrodki Szkolne, a zawodniczki tam ćwiczące to reprezentantki województwa. Podobnie jak chłopcy, dziewczyny były bardzo dobrze przygotowane fizycznie, technicznie oraz psychicznie. Dziewczeta zostały podzielone na 2 czterozespołowe grupy. Pierwszy skład trafił m.in. na drużynę z Kraśnika, w której również można znaleźć reprezentantki województwa trenujące w klubie oraz należące do SOS Kraśnik. Dziewczeta grały bardzo dobre zawody I skład szedł jak burza – wygrywając wszystkie spotkania, II skład mimo, że poziom zawodów był bardzo wysoki, a w naszym zespole były 4 zawodniczki z klas

5, 3 zawodniczki z klasy 6 oraz 2 z klasy 8 zajął 2 miejsce w grupie i wywalczył prawo gry w meczu o 3 miejsce, w którym to niestety uległ 2-0 zespołowi z Kraśnika – osiągnając ogromny sukces. W meczu o Mistrzostwo po bardzo zaciętym spotkaniu Nasze dziewczeta przegrały z faworyzowanym Kockiem zdobywając V miejsce w Mistrzostwach Województwa – warto podkreślić, iż w tym składzie grały 3 uczennice z klas 6.

I SKŁAD: Magdalena Banaś, Karina Kowalkowska, Malwina Czajkowska, Gabriela Ogórek, Nikola Miłoszewska, Emilia Król, Natalia Ryndak, Julia Kołodziej, Agata Migdał

II SKŁAD: Julia Stasiak, Jagoda Stasiak, Amelia Wiak, Aleksandra Furtak, Natalia Chrzan, Maja Morawska, Karolina Dziak, Amelia Respond, Natalia Koziel.

W 2023 roku to kolejne zawody z kalendarza Szkolnego Związku Sportowego – Igrzyska Dzieci – 2010 i młodszy oraz Igrzyska Młodzieży Szkolnej 2008 i 2009.

Zawody rozgrywane były zarówno dla dziewcząt jak i chłopców w dwóch kategoriach wiekowych. W rozgrywanych turniejach nasi uczniowie okazali się najlepsi w:

Gminie Kurów – w czterech kategoriach

Półfinale Powiatu Puławskiego – w czterech kategoriach

Finale Mistrzostw Powiatu – w czterech kategoriach.

Dzięki tym wygranim awansowaliśmy na zawody półfinałowe Mistrzostw Województwa.

Dzięki staraniom naszych nauczycieli WF udało nam się przejąć organizację dwóch półfinałów wojewódzkich, które były rozgrywane w naszej szkole dla chłopców.

Uczniowie wykorzystali wsparcie NAJLEPSZYCH kibiców, którzy wspierając licznymi plakatami, okrzykami i brawami wspomogli chłopałów, którzy pewnie wygrali zawody półfinałowe i awansowali na zawody wojewódzkie, które rozgrywane były w Świdniku.

Dziewczeta swoje zawody półfinałowe rozgrywały w Opolu Lubelskim, na których zajęły miejsca 3 – dziewczeta młodsze oraz 4 dziewczeta starsze.

Chłopcy starsi jak i młodszy startowali na zawodach finałowych w Świdniku, które odbyły się w pierwszej połowie marca.

Jako pierwsi do boju stanęła grupa starszych. Chłopaki byli lekko stremowani, gdyż poziom zawodów był bardzo wysoki, o czym świadczyło to, że u przeciwników w składach występowały zawodnicy, należący do kadry województwa. W zawodach uczestniczyło 6 najlepszych drużyn z całego województwa. Zawodnicy zostali podzieleni na 2 grupy, w której to

nasi uczniowie zajęli 2 miejsce co dawało im możliwość walki o miejsce 3. Chłopaki wygrali ten mecz potwierdzając swoją klasę.

Chłopcy młodszy swoje mecze rozgrywali tydzień po starszych, również podzieleni na 2 grupy. Podczas losowania chłopaki trafili najgorzej jak się dało – na mistrzów i wicemistrzów z roku ubiegłego. Po pewnej wygranej ze Świdnikiem ubiegłorocznym Mistrzem Województwa, chłopaki długo nie mogli okiełznać emocji, co przełożyło się na wynik meczu z Białą Podlaską, który niestety przegrali zajmując 2 miejsce w grupie.

Dzięki tym WSZYSTKIM FENOMENALNYM WYNIKOM nasi zawodnicy dostali powołania do kadry województwa lubelskiego w piłce siatkowej: Wiktor Bachanek, Oskar Dziuba, Antoni Poniewierski, Daniel Pośpiech, Tymon Nesterowicz, Karina Kowalkowska, Malwina Czajkowska oraz Jagoda Stasiak.

Natomiast Magdalena Banaś została powołana na konsultacje KADRY NARODOWEJ.

Chłopcy starsi brali również udział w zawodach z piłki nożnej, na których to zajęli 4 miejsce w Finale Mistrzostw Powiatu.

Te wszystkie sukcesy nie byłyby możliwe bez ciężkiej pracy na lekcjach wychowania fizycznego oraz SKS prowadzonych przez naszych

1 miejsce Mistrzostwa Powiatu młodszych w piłce siatkowej Kurów (dziewczeta i chłopcy)

1 miejsce Mistrzostwa Województwa LZS w piłce siatkowej Nałęczów listopad 2022

1 miejsce Półfinał Mistrzostw Województwa w piłce siatkowej Kurów

2 i 4 miejsce Mistrzostwa Województwa LZS w piłce siatkowej Kock grudzień 2022

nauczycieli wychowania fizycznego: Anna Wyskwar, Iwona Michalik, Justyna Pękala, Wojciech Wręga, Mateusz Wręga oraz Jacek Paluch.

Uczniowie bardzo chętnie przychodzą na dodatkowe zajęcia sportowe, na których bardzo często jest ich tak dużo, że aż ciężko jest im się pomieścić. Dodatkowe godziny na pewno trochę rozładowałyby obecne zajęcia, a także dały możliwość rozwoju większej ilości dzieci – tym bardziej, że budowa kompleksu sportowego przy szkole jest już bliżej „finiszu”.

Zakup większej ilości sprzętu sportowego na pewno uatrakcyjniłby zajęcia oraz pozwolił na dorównanie najlepszym szkołom we współzawodnictwie między-szkolnym dzieci i młodzieży.

Skład młodszych chłopców: Wiktor Bachanek, Oskar Dziuba, Tymon Nesterowicz, Szymon Łowczak, Szymon Masiuk – Polonis, Daniel Pośpiech, Aleksander Lepczyński, Bruno Żurkowski, Daniel Płocki, Julian Palka Antonii Poniewierski, Patryk Brzeziński.

Skład młodszych dziewcząt: Magdalena Banaś, Malwina Czajkowska, Karina Kowalkowska, Jagoda Stasiak, Maja Morawska, Natalia Kozieł, Julia Stasiak, Amelia Respond, Natalia Chrzan, Julia Malecka, Karolina Dziak.

Skład starszych dziewcząt: Gabriela Ogórek, Nikola Miłoszewska, Emilia Król, Natalia Ryndak, Julia Kołodziej, Agata Migdał, Amelia Wiak, Aleksandra Furtak, Gabriela Sumorek, Martyna Puchala.

Skład starszych chłopców: Nikodem Wyskwar, Mikołaj Głos, Kacper Paprota, Jakub Kobus, Adam Koter, Krystian Guz, Kacper Lis, Michał Kukier, Adrian Głowacki, Mateusz Płocki, Hubert Sulek, Łukasz Wolski.

**Mateusz Wręga
Wojciech Wręga
Iwona Michalik**

I miejsce Mistrzostwa Województwa w piłce siatkowej Sobótka

4 miejsce Mistrzostwa Województwa w piłce siatkowej Świdnik

I miejsce Mistrzostwa Powiatu Nałęczów

2 i 4 miejsce Mistrzostwa Województwa LZS w piłce siatkowej Kock grudzień 2022

3 miejsce Półfinał Mistrzostw Województwa w piłce siatkowej Opole Lubelskie

3 miejsce Mistrzostwa Województwa w piłce siatkowej marzec 2023

4 miejsce Półfinał Województwa w Piłce siatkowej Opole Lubelskie

Refundacja podatku VAT od opłaconej faktury paliw gazowych

Dodatek gazowy dla gospodarstw domowych tzw. „Refundacja podatku VAT od opłaconej faktury paliw gazowych” przysługuje gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest piec gazowy.

Warunkiem koniecznym do uzyskania refundacji podatku VAT od paliw gazowych jest:

1. **Wpis do CEEB** (Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków) głównego źródła ogrzewania gospodarstwa domowego paliwem gazowym.
2. **Opłacona faktura dokumentująca** dostarczenie paliw gazowych **od dnia 1 stycznia 2023 do dnia 31 grudnia 2023.**
3. **Kryterium dochodowe, które nie może przekraczać:**
2100 zł miesięcznie – dla gospodarstwa domowego jednoosobowego;
1500 zł na osobę miesięcznie – dla gospodarstwa domowego wieloosobowego.

Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustalana jest na podstawie dochodów* – osiągniętych w 2021 r. – w przypadku wniosku złożonego w okresie:

1 stycznia 2023 roku – 31 lipca 2023 roku,

– osiągniętych w 2022 r. – w przypadku wniosku złożonego w okresie:

1 sierpnia 2023 roku – 29 lutego 2024 roku.

*dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.).

Wnioski o refundację podatku VAT można składać w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurowie (budynek na placu przy UG Kurów), nie później niż do dnia **29 lutego 2024 roku** lub w **terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury** dokumentującej dostarczenie paliw gazowych wraz z wymaganymi dokumentami:

1. fakturą dokumentującą dostarczenie paliw gazowych do tego odbiorcy przez to przedsiębiorstwo energetyczne;
2. dowodem uiszczenia zapłaty za tę fakturę;
3. złożenie wniosku o refundację podatku VAT (wnioski do pobrania w siedzibie OPS);
4. dokumenty potwierdzające sytuację dochodową rodziny.

Informacje przedstawione we wniosku o refundację podatku VAT składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Refundacja podatku VAT od opłaconej faktury paliw gazowych będzie wypłacana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurowie po otrzymaniu dotacji z budżetu państwa.

Barbara Janicka

Urodzenia

(24.03.2023 r. – 02.06.2023 r.)

Imię i nazwisko	Miejscowość
SZYMON BORECZEK	PŁONKI
POLA BUJAK	PŁONKI
ALICJA CHABROS	DĘBA
HANNA DYMEK	KLEMENTOWICE
JAKUB GRYKAŁOWSKI	PŁONKI
ALICJA GŁOWACKA	PŁONKI
MIKOŁAJ JAWORSKI	KURÓW
JAN KULBAKA	BUCHAŁOWICE
MIŁOSZ MAŃKA	ZASTAWIE
IGNACY ALEKSANDER PIETRAS	KLEMENTOWICE
SARA LENA STASIAK	KLEMENTOWICE
ALICJA SZELEŹNIAK	BRZozowa GAĆ
KINGA WIEJAK	KURÓW

Zgony

(24.03.2023 r. – 02.06.2023 r.)

Imię i nazwisko	Miejscowość
HELENA CHABROS (78 lat)	BUCHAŁOWICE
KINGA KATARZYNA JOŃCZYK (41 lat)	KURÓW
ZBIGNIEW KUNA (60 lat)	WÓŁKA NOWODWORSKA
ZOFIA JADWIGA KUTNIK (66 lat)	CHOSZCZÓW
ŁUKASZ ŁOWCZAK (26 lat)	KURÓW
JANINA WANDA MUSIDLAK (69 lat)	KURÓW
CECYLIA ZOFIA POPIOŁEK (83 lata)	WÓŁKA NOWODWORSKA
ZBIGNIEW WOJCIECH SUŁEK (67 lat)	SZUMÓW
TEODORA SUMOREK (91 lat)	CHOSZCZÓW
DANUTA TARKOWSKA (76 lat)	BRZozowa GAĆ
MARIAN IGNACY WIERZBICKI (80 lat)	KURÓW
ROMAN JERZY WŁOSEK (66 lat)	OLESIN
JERZY HENRYK ZIÓŁEK (83 lata)	OLESIN

Zapisane światłem

Występy dzieci w Parku w Olesinie
przełom 1950/1960 r.
autor zdjęcia: Lucjan Lipa
skan odbitki 5,5 cm x 8,5 cm
archiwum GOK w Kurowie

Przeciw niepamięci Antoni Sulek

Żydowskie uciekinierzy z Kurowa na wsiach przed wywózkami 1942 roku

Badania nad Zagładą polskich Żydów skupiają się na ich deportacjach do niemieckich obozów śmierci i masowym zabijaniu w gettach (II faza Zagłady) oraz na losach Żydów, którzy uniknęli wywózki, a potem zostali zamordowani (lub ocaleli) na terenie okupowanej Polski (III faza). Mniej wiemy o sytuacji Żydów w I fazie Zagłady, przed wywózkami. O tym jest artykuł.

W czasie niemieckiego bombardowania Kurowa we wrześniu 1939 r. wypalili się środek miasteczka, gdzie wokół rynków i synagogi skupiały się ścieśnione, zwykle drewniane domy żydowskie. Wiele rodzin żydowskich uciekło, a po spaleniu ich domów przeniosło się na wsie okoliczne lub do rodzin w sąsiednich, niespalonych miasteczkach. Większość powoli wróciła. Jedni zamieszkali kątem u ludzi, którzy się nie spalili, inni siedzieli w piwnicach i ruinach swoich domów, a jeszcze inni postawili sobie jakieś prowizorki. „Ich bożnica była spalona doszczętnie, jak też i cheder – ich szkolny dom ze wszystkimi wokół domostwami. Więc ich życie w Kurowie było na wpół umarłe” – zapamiętał ks. Witold Mazurkiewicz, autor wspomnień z Kurowa. Trudna do ustalenia liczba rodzin żydowskich pozostała na wsiach i mieszkała tam do czasu „koncentracji”, zarządzanej w 1941 r. przez okupantów.

Artykuł opiera się na opowieściach, które zebrałem osobiście w okolicy, wykorzystałem fakt, że jestem tu urodzony. Obszedłem tuzin wsi i zarejestrowałem wspomnienia wielu ludzi, o których wiedziałem lub przypuszczałem, że mają coś do opowiedzenia. (Z tych historii pochodzą *cytaty*). Opowieści ze wsi uzupełniłem kilkoma archiwalnymi świadectwami ocalałych Żydów. W miejscowej pamięci zachowało się kilkanaście rodzin żydowskich uciekinierów – niewiele, ale dosyć, by można było pokazać, jak wyglądało ich życie na wsiach, jak zachowywali się wobec nich wiejscy gospodarze i nowi, wiejscy sąsiedzi, a także jak traktowali ich Niemcy. Z pewnością pamięć o niektórych rodzinach zniknęła bezpowrotnie wraz z ludźmi, którzy ją nosili albo też nie natrafiłem na ludzi, którzy ją przechowują.

Żydzi uciekali głównie na wschód, od zachodu szła wojna. Spod wiatraka na Krupie, pierwszej napotkanej wsi przy szosie michowskiej, pałacy się Kurów widać było jak dłoni. Pobożna Żydówka spytała rabina: „Co ja mam zrobić, nie mam świec na szabas” (był to piątek). Odpowiedział jej rabin: „Dziś nie musisz zapalać świec. Rozejrz się wokoło, a zobaczysz, że Twoje świece już się palą”. Żydzi zatrzymywali się i pozostawiali na każdej wsi, ale woleli wsie ustronne, z dala od ruchliwej szosy. Rzadko zmieniali wieś, robili to ze względów bezpieczeństwa lub po to, by połączyć się z rodziną.

Kim byli Żydzi, którzy pozostali na wsiach? Byli wśród nich ludzie zamożniejsi – właściciele sklepu tekstylnego, duży szewc, kamasznik, ale większość to była biedota – prości szewcy, krawcy, drobni sklepikarze, wędrowni handlarze, jak w całym Kurowie.

U kogo Żydzi szukali kwater i kto ich przyjmował? Gospodarze, których znali z handlu – jako częstych klientów w swoich sklepach; chłopci, u których kupowali to co ci mieli do sprzedania; furmani, którzy wozili ich z kramami na okoliczne jarmarki. Gospodarze u których dzierżawili sady i mieszkali w nich latem, pilnując zbioru śliwek lub jabłek. Ci, do których jeździli z rodzinami na lato, „za powietrzem”. Czasem znajdowali kwaterę u większych gospodarzy – ci mieli obszerniejsze domy, a czasem u biedniejszych, którzy potrzebowali grosza, a mieli jakąś wolną izbę, niewykończoną chałupę, alkierz czy letnią kuchnię do wynajęcia lub trochę żywności do sprzedania. Żydzi niewiele wymagali. Gdy do Piechów z Choszczowa sprowadziła się rodzina Żydów, to spali najpierw na słomie rozścielanej na podłodze, a potem gospodarz

porobił im prycze, modlić się chodzili do szopy na podwórku. Bywało, że na początek mieszkali w płytkiej piwnicy.

Żydowskie rodziny najczęściej przez cały czas pobytu na wsi mieszkaly u tych samych gospodarzy, *gdzie się obstalował, tam siedział*. W przyjęciu Żydów na mieszkanie istotną rolę odgrywało także współczucie, jak ktoś Żydów nie lubił, to ich nie przyjmował. Ale przede wszystkim były to względy ekonomiczne. Za mieszkanie i żywność Żydzi na wsiach płacili tym, co ze sobą mieli lub umieli – w porę ukrytymi na wsiach towarami, swoimi rzeczami, pieniędzmi, złotem, kosztownościami, tym co zarobili na wsi szcieniem i lataniem butów, własną pracą u gospodarzy lub dorywczymi pracami na wsi, starsze dzieci, tak jak dzieci wiejskie pasły krowy. Jedni próbowali więc kontynuować na wsi swoje miasteczkowe rzemiosła, a inni podejmowali proste zajęcia wiejskie. Wojna sprawiła, że musieli porzucić handel i pożyczanie pieniędzy na procent.

Przyjęcie Żydów na wsiach przebiegało rozmaicie, od życzliwości do wrogości, w skrajnych przypadkach – od mieszanego „nieślubnego małżeństwa” do zabójstwa Żyda. Jedni chętnie przyjmowali ich *na komorne*, a inni patrzyli na to krzywym, a może i zawistnym okiem. Stosunek ten zmieniał się też z upływem czasu. Mieszkający u Mańków na Zastawiu Lejbuś Goldberg początkowo izolowany, tak się zżył z miejscowymi chłopakami, że wraz z nimi innym mieszkającym we wsi Żydom, martwą wronę do izby wrzucił. Zdarzenie to mówi, że wieś dozwalała na *dokuczanie* Żydom, tak jak przed wojną wobec Żydów więcej „było wolno”.

Wrzucenie zdechłej wrony pochodziło jeszcze z przedwojennego repertuaru wiejskich wyrostków, ale wojna poszerzyła ten repertuar o agresję fizyczną. Żydowska rodzina z Kurowa wyniosła się z Paluchowa po tym, jak wieczorem jakieś lobuzy wybiły im okno kamieniem. Na ścieżce przez łąki między Zastawiem a Kłodą został znaleziony obrabowany młody Moszek z Zastawia, pochowano go na polu. Było to pierwsze znane w tej okolicy zabójstwo Żyda, dokonane rękami miejscowych. Ofiarami następnych zabójstw byli Żydzi, którzy uciekli na wieś i ukrywali się po wywózkach 1942 roku.

Żydzi na wsiach na ile mogli kontynuowali swój sposób życia. Przestrzegali zasad koszerności, mieli swoje garnki i gotowali tylko dla siebie. W soboty świętowali szabat i nie pracowali. Rozmówcy z Dęby pamiętali, że jako dziecko rozpalala im w piecu, za co dostała pudelko zapalek. Modlili się, w modlitewnym ubiorze, jeśli go mieli. Żydowska rodzina, którą przyjęli Chabrosowie z Zastawia urządziła nawet wesele, z tańcami na podwórzu i rytualnym stłuczeniem stopami szklanki, na szczęście. W ekstremalnym czasie i położeniu Żydzi starali się żyć „normalnie”.

Zamieszkanie Żydów na wsi, zarówno dla nich, jak i dla gospodarzy było sytuacją kulturowo nową. Niektórzy Żydzi jako kupcy czy letnicy bywali wcześniej w chłopskich domach, ale inni, zwłaszcza

kobiety nigdy wcześniej nie byli nawet na wsi, nie mówiąc o wiejskich domach i nie znali wiejskich obyczajów, a także wiejskiego słownictwa, przyjechali na wieś jakby do obcego kraju. Także najzupełniej nieeliczni mieszkańcy wsi byli kiedykolwiek w żydowskich domach w miasteczku – byli w żydowskich sklepach. Żydowska rodzina na wsi, a zwłaszcza we własnym domu, była okazją do obserwacji i porównań międzykulturowych.

W takich porównaniach najpierw spostrzega się różnice. Komentowano więc różnice między jedzeniem koszernym a kuchnią wiejską. Zwracano uwagę, że u Żydów to mężczyźni, a nie kobiety były bardziej pobożne i że to oni się modlili. Zauważano, że w rodzinach żydowskich odnoszono się do siebie serdeczniej, do dzieci zwłaszcza. W następnym etapie na tle Żydów ludzie ze wsi dostrzegali swoje osobliwości. Zdaniem rozmówcy z Barłogów: *u Polaków to tam się patrzyło przez palce na dzieci, to takie złe konieczne, na wsi przede wszystkim tylko do pasienia krow to były dobre te dzieci, a potem to... Tam to była taka serdeczność*.

Do połowy 1941 roku w Generalnym Gubernatorstwie Żydom z miasteczek wolno było mieszkać na wsiach. Lepiej jednak było nie mieszkać tam na widoku, nie rzucać się w oczy, nawet na wsi ustronnej można było zostać brutalnie pobitym. Akty przemocy wobec Żydów na wsiach wtedy jeszcze zależały od przypadku i od niemieckich funkcjonariuszy. Z opowieści z Barłogów: *Jak przyjechali Niemcy, to Esterę Bajgielman prosili o tłumaczenie, bo nikt nie rozumiał po niemiecku i sołtys poszedł po nią i ona tłumaczyła, co Niemcy chcieli od nich*. Bajgielmanowie mieszkali u Miazków; to zdarzenie zostało zapamiętane, bo było wyjątkowe.

Na Zastawiu Niemcy tak ciężko pobili starego Jankiela, że wkrótce zmarł; Wiktoria Chabros, gospodyni owinęła ciało w snopek słomy i wieczorem zawiozła na kirkut. Rozmówcy z Wólki Nowodworskiej była świadkiem najścia na dom Kunów niemieckiego zarządcy majątku dworskiego w Kurowie. *Było to zaraz na początku, mieszkała u nas Żydówka, wtedy jeszcze Żydom było wolno. Ale jak ten Niemiec jechał przez wieś i zobaczył ją w podwórzu, zerwał z niej wszystko do pasa i bił ją nahażem, pisała, a on bił, potem była cała sina, prega przy przedzie. Zobaczył u nas babkę leżącą w łóżku, była już stara i nie wstawała. „Jude?”, „Nie, muter” – odpowiedziałam, rozumiałam trochę po niemiecku, chodziłam do szkoły w Kurowie, i dał jej spokój. U sąsiada była Żydówka z dwuletnim dzieckiem, też się rzucił do bicia, ale ta zaklęła się po niemiecku (żydowski podobny) do ich Boga i ją zostawił*.

Żydzi na wsi zauważeni przez niemiecki patrol mogli też zostać upokarzani i sponiewierani. W opowieściach pojawia się motyw prymitywnej zabawy Niemców kosztem Żydów. Zbitego do krwi wspomnianego już Jankiela oprawcy posypali mąką. Innego Żyda, nazywanego na wsi Fryzjerem, patrol podtapiał w kanale po torfie.

Żydzi na wsi mieszkali do 1941 roku. Do jesieni tego roku – na polecenie władz niemieckich – zostali wywiezieni chłopskimi furmankami na „punkt zborny” w Kurowie, lub bezpośrednio do gett i obozów pracy w Końskowoli i Opolu Lubelskim. Soltys miał obowiązek zorganizować wywózkę, zawiadomić Żydów, wyznaczyć i podstawić pod wieś lub pod dom furmanki.

Wywózka Żydów ze wsi odbywała się bez obecności na miejscu niemieckich żandarmów, ale Żydzi nie mając praktycznie wyjścia, poddawali się wspólnemu losowi. Robili to bez przymusu fizycznego, ale w żadnym razie nie dobrowolnie. Za okupacji przymus i strach przenikały życie społeczne tak jak siła przyciągania ziemskiego – niewidzialna, ale doświadczana i potężna. Żydom podawano też fałszywe cele wywózki. Nam, którzy wiemy, co się dalej stało z Żydami, trudno uwierzyć, że gospodyni, u której mieszkała rodzina Jankiela, musiała przekonywać Jankielową, że *to jest podejrzane, to jest niemożliwe*, żeby tam gdzie jadą Niemcy budowali dla Żydów miasteczko, gdzie Żydzi będą mieć pracę i będą mieszkać razem.

Żydzi na wsi o tym, co ich czeka w gettach myśleli z różnym stopniem realizmu. Dla kontrastu opis wywózki żydowskiej rodziny od Chabrosów z Dęby: *Soltys furmankę wyznaczył, sąsiad podjechał pod dom i wynieśli te Żydy, co mieli, na furmankę. Pierzynki, i co mieli. Koc, tak. Żydówka stara, matka, to się okręciła, na furmankę siadła... i powiózł ich do Końskowoli, do getta. I tak płakała, bo miały Żydóweczkę małą. I płakała, że Niemce bagnetem przekłują i do góry podnoszą tak, te dzieci. Powiedzieli jej [na wsi]. Ten Żyd był krawcem, zostawił maszyny, potem przyszli tacy, zabrali tę maszynę.*

Z zebranych opowieści można odnieść wrażenie, że Żydzi byli gorzej zorientowani w grożących im niebezpieczeństwach niż ich wiejscy sąsiedzi. Jednym, socjologicznym powodem mogło być słabe krążenie informacji między rozproszonymi po wsiach rodzinami żydowskimi oraz ich względna izolacja

w wiejskim otoczeniu. Drugim powodem, tym razem poznawczym mogła być selekcja docierających do nich informacji – wiara w informacje dające im nadzieję, a odrzucanie jako niewiarygodnych sygnałów skrajnych zagrożeń. Z tych samych powodów niewiele wiedzieli o swym losie Żydzi wywożeni w 1942 roku do obozów zagłady.

Opuszczenie wsi było na Żydach wymuszone decyzjami władzy okupacyjnej. Skądinąd jednak wiadomo, że niektóre rodziny pozostały na wsiach, np. rodzina Rycerów pozostała na Kłodzie i Płonkach. Teraz jednak już tam nie mieszkają, ale ukrywały się. Rozporządzenie władz okupacyjnych z 15 października 1941 r. groziło karą śmierci zarówno Żydom za samowolne przebywanie poza wyznaczonymi miejscami zamieszkania, jak i „osobom, które takim Żydom świadomie dają kryjówkę”.

Nie zawsze wyjeżdżała cała rodzina, ktoś mógł nie wsiąść na furmankę. Tak zrobił na Pożarnicy wspomniany już Lejbuś Goldberg, zawierzył on sąsiadowi, Stefanowi Rodakowi, komendantowi BCh. Ktoś mógł zostać ukryty na tej lub innej wsi, tak zrobił zakochany w Malce Najmark (mieszkała z rodziną u Abramków w Barłogach) Wacek Mańko. Wywiózł ją, z maszyną do szycia w inną okolicę, nikt jej tam nie znalazł; przeżyła, ale zmarła tuż po wojnie. Żydzi, którzy wsiedli na furmanki do gett, zginęli potem w obozach. Ci co nie wsiedli, zostali zamordowani przez Niemców podczas „polowań na Żydów”, a niektórzy także przez miejscowych, w miejscach znanych i nieznanych. Niewiele przeżyło.

Autor, ur. w Barłogach, jest emerytowanym profesorem socjologii na Uniwersytecie Warszawskim.

Czytelnicy, którzy mają jakieś domowe wspomnienia o Żydach na wsi, proszeni są o kontakt z redakcją „O Nas” lub autorem: sulek@marymont.pl

Śp. Jerzy Dytkowski – wspomnienie

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość, że 24 stycznia 2023 roku zmarł nasz Doktor – Jerzy Dytkowski. Swoją fachową wiedzą, umiejętnościami i swoim czasem służył mieszkańcom Gminy Kurów i okolic przez ponad 40 lat.

Doktor Dytkowski urodził się 24 grudnia 1939 roku w Kowlu. Cztery lata później rodzina doktora osiadła w Busku Zdroju – tam ukończył On szkołę podstawową i liceum ogólnokształcące. Po maturze w 1957 roku zaczął pracę jako sanitariusz w Powiatowej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Busku Zdroju. W roku 1958 rozpoczął studia w Pomorskiej Akademii

Medycznej w Szczecinie i wtedy poznał miłość swojego życia, Elżbietę, która także studiowała medycynę na tej samej uczelni. Po studiach doktor Dytkowski wraz z narzeczoną przyjechali na Lubelszczyznę, pobrali się i zamieszkali w Kurowie. Doktor podjął staż w Szpitalu Powiatowym w Puławach, po którego ukończeniu został powołany do dwuletniej służby wojskowej

jako lekarz wojskowy, uzyskując stopień porucznika, który już w stanie spoczynku podwyższono do rangi kapitana. W roku 1969 objął stanowisko kierownika Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Kurowie. Tu urodzili się dwaj Jego synowie Paweł i Piotr oraz wnuczka Dominika i wnuk Adam.

Za wieloletnią i wzorową pracę w służbie zdrowia doktor Jerzy

Obywatel

Jerzy Adam

Dytkowski

Dytkowski otrzymał 7 kwietnia 1980 r. odznaczenie „Za wzorową pracę w służbie zdrowia” nr 32373. W roku 2001 Gminny Ośrodek Zdrowia w Kurowie został przekształcony w Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kurowie, którym doktor w dalszym ciągu, już jako dyrektor, zarządzał do roku 2006.

Był wzorem szlachetnego człowieka i lekarzem, który całe swoje życie zawodowe poświęcił bez reszty swoim pacjentom, oni zaś darzyli Go wielkim zaufaniem i szacunkiem. Był człowiekiem prawym

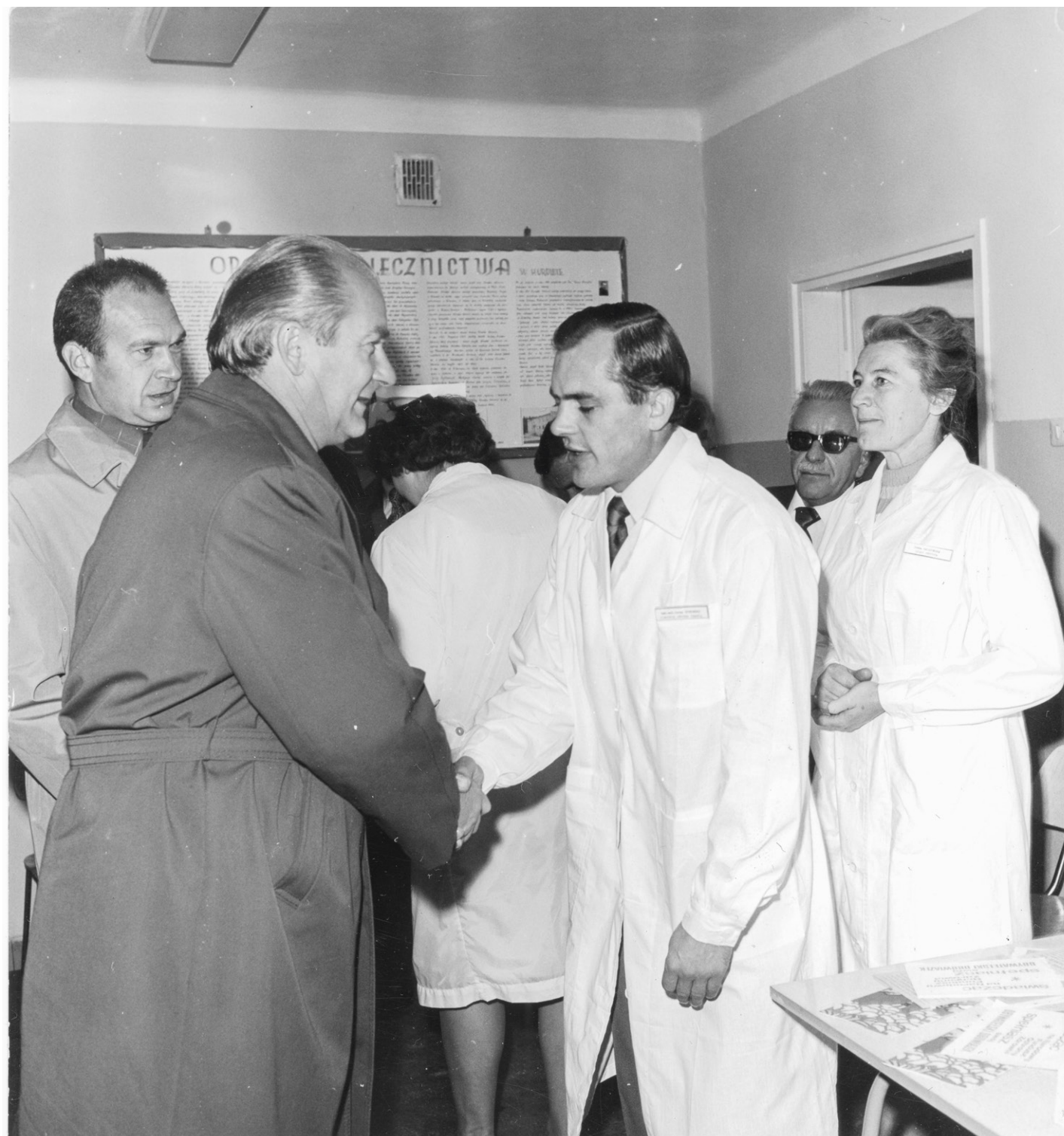
i skromnym. Surowy i wymagający w stosunku do siebie, innym zawsze okazywał wyrozumiałość, cierpliwość i serce, służąc swoim doświadczeniem, radą i pomocą. Miał szerokie grono oddanych przyjaciół i wiele pasji. Odpoczywał na łonie przyrody, wędkując, chodząc na grzyby, zajmując się swoją pasieką oraz łowiectwem w Kole Łowieckim „Debra”, w którym, jako myśliwy, został odznaczony medalem zasługi przez Polski Związek Łowiecki oraz medalem Zasłużony dla Kola Łowieckiego nr 57 „Debra” w Sielcach.

Na zawsze pozostaniemy wdzięczni naszemu Doktorowi za to, że opiekował się całymi naszymi rodzinami przez tyle lat.

Odszedł Pan Dyrektor, który przyjął mnie do pracy na stanowisko księgowej-kadrowej. Miałam zaszczyt u Jego boku i razem z Nim tworzyć od 2001 roku Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kurowie.

Odszedł wspaniały lekarz, dobry, mądry i szlachetny człowiek. Takiego Go będę pamiętać.

Maria Wójcicka-Szymaszek

Prezydium
Wojewódzkiej Rady Narodowej
w Lublinie

Nr 2487

Lublin, dn. 22. II. 1966 r.

Zaświadczenie

Obyw. Dydkowski Jerzy Adam

ur. dn. 7. I. 1940 r.

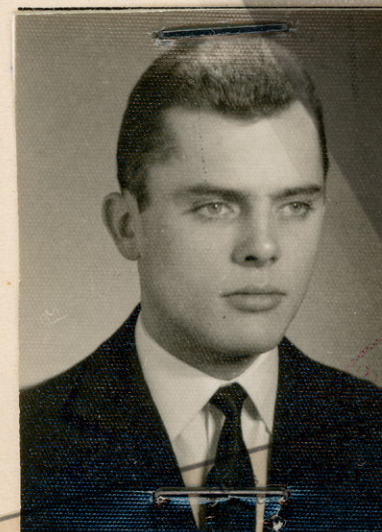
posiadający dyplom A.M.

26. VIII. 1965 r. L. 1646

na podstawie art. 4 ust. z dnia 28. X. 1965 r. zawo-
dzie lekarza/Dz. Ust. R.P. Nr. 50 poz. 458/

oraz § 3 ust. 1 i § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 2 sierpnia 1951 r. (Dz. U. Nr 43, poz. 328) upoważniony
jest do wykonywania zawodu.

lekarza medycyny

za Prezydium Wojew. Rady
Narodowej

KIEROWNIK

Podpis kierownika
Wydz. Zdrowia
zatrudniający

Kierownik Wydziału Zdrowia

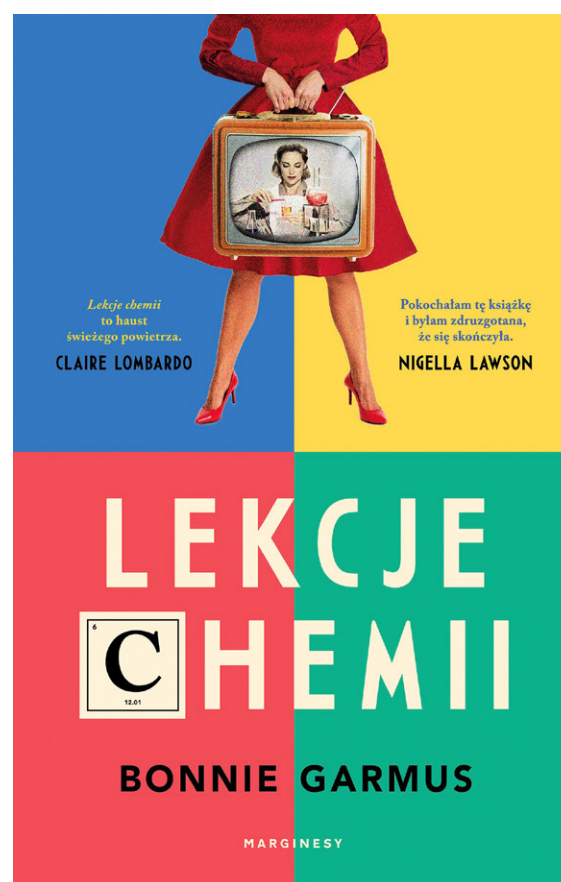
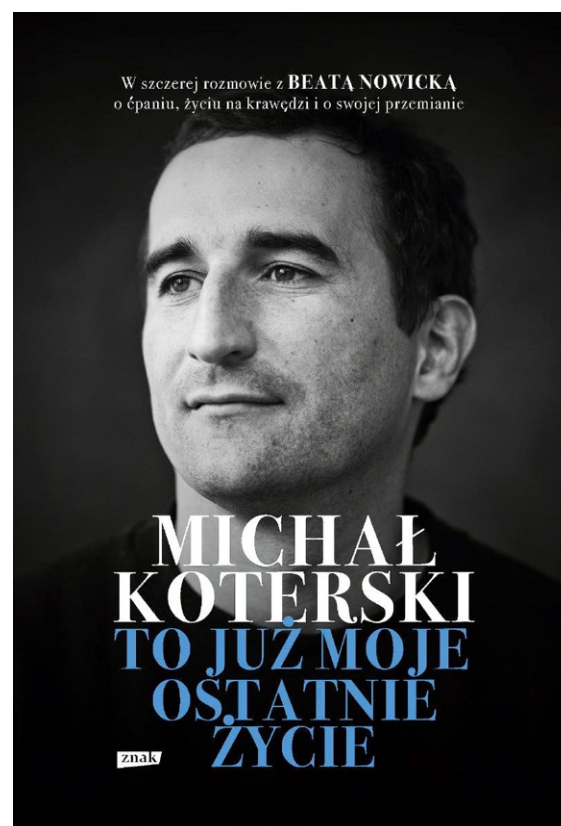
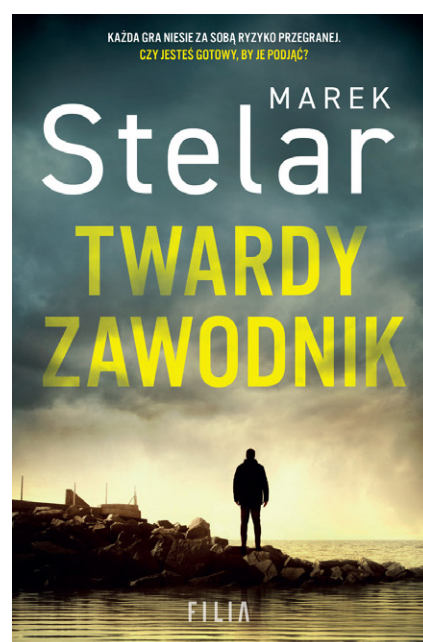
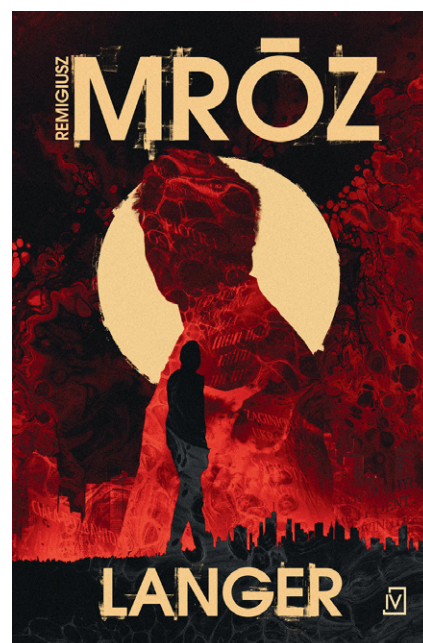
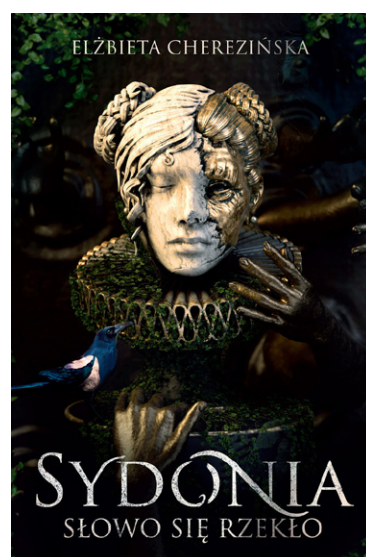
Lek. med. Paweł Zawisza

Nazwa placówki

Zaświadczenie o prawie wykonywania zawodu

Mz. 112-15, zam. 3352 - PWHDA/Wa

GrZGraf. 2.46 - 15.7.62 - 15 C00 kompl. piśm. 80 g

PÓŁKA Z KSIĄŻKAMI

Nowości w bibliotece

Literatura piękna

„Sydonia: słowo się rzekło” – Elżbieta Cherezińska
 „Lekcje chemii” – Bonnie Garmus
 „Sąsiednie kolory” – Jakub Malecki

Literatura sensacyjna, kryminał

„Twardy zawodnik” – Marek Stelar
 „Langer” – Remigiusz Mróz
 „Tęczowa Dolina” – Ryszard Ćwirlej

Literatura dla dzieci i młodzieży

„Próba żelaza” – Cassandra Clare, Holly Black
 „Szkola magicznych zwierząt” – Margit Auer

Literatura obyczajowa

„Wysokie tony” – Danielle Steel
 „Cukiernia z fotografii” – Karolina Wilczyńska
 „Ósme życie” – Nino Haratischwili

Literatura popularno-naukowa

„Ten drugi” – Książę Harry
 „To już moje ostatnie życie” – Michał Koterski
 w szczerej rozmowie z Beatą Nowicką

BIULETYN

Cz. XIX

Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurowie

Kochani Czytelnicy, życzymy udanych, pełnych przygód, radości i słońca wakacji. Niech będą one dla Was czasem odpoczynku, zadbania o siebie, podreperowania zdrowia. Pozostańcie w trzeźwości i z pełną świadomością korzystajcie z uroków życia i piękna letniej przyrody.

Członkowie GKRPA w Kurowie

Nadchodzi lato a wraz z nim wakacje: czas urlopów, wypoczynku, wyjazdów z rodziną i znajomymi. Dla osób trzeźwiejących (uzależnionych, które podjęły się abstynencji) może być to szczególnie trudny okres, kiedy pokusa picia lub brania narkotyków jest znacznie większa niż zimą. Czynniki sprzyjającymi złamaniu abstynencji są:

- większa ilość wolnego czasu,
- przeświadczenie, że w czasie urlopu/wyjazdu można sobie pozwolić na więcej,
- ogólna atmosfera „luzu”,
- częstsze wychodzenie z domu, a więc i spotkanie większej ilości osób (niekoncepcyjnie abstynentów),
- znacznie częstsze odnajdywanie wzrokiem osób pijących – w ogródkach restauracyjnych, na plażach, szlakach górskich, otwartych basenach itp.

Niektórzy zapewne nie są w stanie wyobrazić sobie wakacji bez alkoholu – dnia na plaży bez zimnego piwa czy ominięcia kieliszka góralskiego specjału w schronisku na szlaku. Rzucenie picia jest dla nich równoznaczne z odejściem od wszystkiego, co daje radość. Myślą, że rezygnacja z alkoholu zniszczy ich życie towarzyskie, a życie stanie się nudne.

Ci ludzie najprawdopodobniej kroczą już ścieżką uzależnienia i zapewne nie zdają sobie sprawy z tego, na jak wiele sposobów można spędzić czas doskonale się bawiąc lub wypoczywając – bez picia.

Badania wskazują, że w trakcie wakacji ryzyko złamania abstynencji wzrasta kilkakrotnie.

Jak uniknąć nawrotu choroby alkoholowej w wakacje?

1. Wyznacz sobie cel

Podjmij zobowiązanie o niepicie alkoholu już na etapie planowania urlopu, bez względu na to, czy masz zamiar gdzieś wyjechać, odpoczywać w domu czy zabrać się za odkładany w czasie remont. Stwórz sobie przyjemną wizję wakacji, wyobraź sobie siebie szczęśliwego. Nie skupiaj się na tym, co może pójść nie tak, bo nie pijesz, tylko na tym, czego pragniesz. Przypominaj sobie o swoich celach codziennie.

2. Porozmawiaj z osobami z otoczenia

Jeżeli planujesz wakacje w towarzystwie osób, które nie są abstynentami, musisz postawić jasne granice. Porozmawiaj z nimi i jasno wyraż swoje obawy. Poproś także o wstrzymanie się od alkoholu w Twojej obecności. Ważne jest, aby powiedzieć przyjaciółom i rodzinie o zdrowych granicach i nie czuć się z tego powodu ciężarem.

3. Planuj dni od samego rana

Jeżeli zaplanujesz sobie poranne zajęcia, czy to w domu, czy na wyjeździe, prędzej zdecydujesz się na

wcześniejszy sen. Dzięki temu łatwiej będzie Ci oprzeć się pokusom nocnych atrakcji, które w większości związane są z alkoholem. Pozostając podczas urlopu w domu, możesz zdecydować się na poranny jogging, spacer z psem, basen czy naukę języka. Wyjeżdżając natomiast, także warto zapisać się na poranne zajęcia przy miejscu zakwaterowania lub organizować wycieczki rozpoczynające się wcześniej.

4. Bądź w kontakcie z bliskimi i terapeutą

Niezależnie od tego, czy zamierasz spędzić wakacje u siebie, czy też z dala od domu, pozostań w kontakcie ze wspierającymi Cię w trzeźwości osobami. Przyjacieli, ukochana osoba, terapeuta czy sponsor – ich obecność w Twoich myślach również jest bardzo ważna. Kiedy wyrwiesz się z rutyny dnia codziennego i doświadczysz nowych przeżyć podczas podróży (nawet jeśli jesteś w dobrej kondycji, jeśli chodzi o trzeźwość), zawsze warto mieć zaufanych doradców, do których możesz się zwrócić.

5. Miej przy sobie wodę i przekąskę

Pamiętaj o tym, aby zawsze mieć przy sobie wodę lub inny napój oraz jakąś przekąskę. Dzięki temu będziesz syty i nawodniony, a także unikniesz głodu, który może wywoływać w organizmie pragnienie, imitujące chęć napicia się.

6. Potraktuj urlop jako okazję do odpoczynku

Bardzo często wakacje kręcą się wokół imprezowania, co sprawia, że człowiek czuje się bardziej wyczerpany niż odświeżony. Odpoczynek na trzeźwo to szansa na zdefiniowanie swoich celów na urlop. Dlatego zamiast traktować go jako wymówkę do szaleństwa, wykorzystaj ten czas na naładowanie baterii i zadbanie o siebie.

7. Wykorzystaj wjazd na poznanie i doświadczenie

Dla trzeźwiejących alkoholików wielkim zaskoczeniem może być uświadomienie sobie, że poza barami i klubami, są inne miejsca, które naprawdę warto zobaczyć. Będziesz mieć o wiele więcej czasu, kiedy picie alkoholu nie będzie zabierać Ci dnia. Postaraj się spędzić wakacyjny wyjazd na poznawaniu nowych kultur, lokalnej kuchni, zabytków, ludzi i miejsc, które pragniesz zobaczyć. Doświadczaj spektakli teatralnych, wystaw w muzeach, posiłków w klimatycznych restauracjach. Zobaczysz, jak wiele można czerpać z lokalnej kultury i sztuki.

8. Pamiętaj o realizowaniu założeń programu HALT

Wakacje są okresem pełnym wszelkich wyzwaleń, dlatego realizowanie programu HALT każdego dnia jest niezwykle ważne, a już szczególnie w tym czasie.

Zadbaj o siebie i swoje samopoczucie, aby nie być:

- **głodnym** (ang. *hungry*),
- **złym** (ang. *angry*),
- **samotnym** (ang. *lonely*),
- **zmęczonym** (ang. *tired*).

9. Trzeźwienie, podróże i doskonała zabawa?

Bez wątpienia jest to trudne, ale to także jeden z najcenniejszych aspektów tej drogi. Pamiętaj o tym, że znajdziesz to, czego szukasz. Jeżeli chcesz znaleźć zakrapianą alkoholem

i narkotykami imprezę – znajdziesz ją. Jeżeli zaś chcesz doskonałego samopoczucia i świadomych doświadczeń – odnajdziesz właśnie je.

CIEKAWOSTKI

Sposób, w jaki pijemy alkohol może się zmieniać. Ktoś, kto dzisiaj pije alkohol na poziomie niskiego ryzyka, może w wyniku różnego rodzaju okoliczności zwiększyć swoje picie do poziomu wysokiego ryzyka. Osoba pijąca ryzykownie lub szkodliwie, może na tyle ograniczyć swoje picie, aby radykalnie zmniejszyć wynikające z niego szkody. Abstynent może w każdej chwili zacząć pić, a osoba uzależniona może zostać abstynentem.

Nikt nie sięga po alkohol po to, aby mieć problemy. Przeciwnie każdy, kto spożywa alkohol oczekuje korzyści – chce poprawić sobie nastrój, ubarwić szarą codzienność, ułatwić kontakty towarzyskie, zrelaksować się. Niektórzy nawet wierzą, że alkohol może mieć korzystne działanie zdrowotne.

Choć alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii każda ilość wypitego alkoholu jest ryzykowna, to jednak w większości przypadków spożywanie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i konsekwencji społecznych. Mimo to wcale nie powinni pić alkoholu:

- młodzi ludzie – ze względu na ryzyko poważnych zaburzeń rozwojowych;
- kobiety w ciąży i matki karmiące – z powodu ryzyka uszkodzenia płodu i jego negatywnego wpływu na zdrowie dziecka;
- osoby chore, przyjmujące leki wchodzące w reakcje z alkoholem;
- wszyscy, którzy znajdują się w okolicznościach wykluczających picie – kierujący pojazdami, w pracy, w szkole itp.;
- uzależnieni od alkoholu.

Picie alkoholu staje się problemem gdy:

- zwiększa się ilość i częstotliwość spożywania alkoholu,
- zmienia się funkcja picia i rola alkoholu w życiu (picie nie jest już tylko elementem wzorca kulturowego,

ale staje się lekarstwem na stres, smutek, samotność, lęk),

– postępuje przywiązanie do sytuacji picia (narasta koncentracja na sytuacjach związanych z piciem, oczekiwanie na moment picia, celebrowanie picia, niepokój w sytuacji niemożności napicia się),

– alkohol spożywany jest w nieodpowiednich sytuacjach jak: okres ciąży i karmienia piersią, prowadzenie pojazdów, przy spożywaniu leków wchodzących w reakcje z alkoholem, pomimo chorób wykluczających spożywanie alkoholu itp.

– nasilają się incydenty upojenia,

– pojawia się zaniepokojenie piciem i uwagi krytyczne wyrażane przez osoby bliskie oraz sygnały sugerujące ograniczenie ilości lub powstrzymanie się od picia,

– używanie alkoholu staje się sposobem usuwania przykrych skutków poprzedniego picia (klinowanie),

– pojawiają się trudności w przypominaniu sobie co się działo poprzedniego dnia w sytuacjach związanych z piciem,

– rosną negatywne konsekwencje nadużywania alkoholu, a mimo to picie jest nadal kontynuowane.

Szkody zdrowotne

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu.

Alkohol działa szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy. Alkohol, a także jego główny metabolit, aldehyd octowy, są bezpośrednio toksyczne dla tkanek. Alkohol i jego metabolity wchodzą w bezpośrednie reakcje z fizjologicznymi substancjami w organizmie. Działanie pośrednie alkoholu polega na silnym wpływie na homeostazę ustroju poprzez działanie na układ вегетативny, odpornościowy, gospodarkę wodno-elektrolitową, wchłanianie niezbędnych składników odżywczych itp.

Toksyczne działanie alkoholu etylowego i produktów jego przemiany

powoduje zmiany chorobowe w następujących układach:

– **układ nerwowy:** polineuropatia, zmiany zanikowe mózdzku i mózgu, zwyrodnienia w płatach czołowych, ubytek szarej substancji mózgu, encefalopatia Wernickego i inne;

– **układ pokarmowy:** przewlekłe stany zapalne błon śluzowych jamy ustnej, przełyku, żołądka i dwunastnicy, zaburzenia perystaltyki jelit oraz upośledzenie wchłaniania, stany zapalne trzustki i wątroby (stłuszczenie, zwłóknienie i marskość) i inne;

– **układ krążenia:** nadciśnienie tętnicze, kardiomiopatia alkoholowa (zmiany zwyrodnieniowe włókien mięśnia sercowego, stłuszczenie i powiększenie serca);

– **układ oddechowy:** przewlekłe zapalenie błony śluzowej tchawicy i oskrzeli. U osób nadużywających alkoholu 10-krotnie częściej występuje rak jamy ustnej, krtani oraz tchawicy.

– **układ moczowy:** ostra niewydolność nerek, wzrost stężenia kwasu moczowego we krwi i związane z tym objawy dny moczanowej (zapalenie stawów spowodowane gromadzeniem się złogów moczanowych);

– **układ hormonalny:** nieprawidłowe wydzielanie testosteronu, zmniejszenie ruchliwości plemników i zniszczenie ich struktury. Hypogonadyzm i feminizacja u mężczyzn, u kobiet zaburzenia miesiączkowania, zanik jajników i maskulinizacja.

Alkohol wpływa na osłabienie systemu odpornościowego organizmu. Skutkiem tego jest m.in. zwiększone ryzyko występowania pewnych odmian raka, zwłaszcza przełyku, wątroby, części nosowej gardła, krtani i tchawicy oraz raka sutka u kobiet.

Alkohol wywołuje też niedobory witamin i innych pierwiastków niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu. Następstwem owych niedoborów są zaburzenia widzenia, zmiany skórne, zapalenie wielonerwowe, zmiany w błonach śluzowych i szpiku kostnym, zaburzenia procesów rozrodczych, szkorbut i inne.

Alkohol wywołuje znaczące zaburzenia w funkcjonowaniu psychicznym człowieka: bezsenność, depresję, niepokój, próby samobójcze, zmiany osobowości, amnezję, delirium tremens, psychozę alkoholową, halucynozę alkoholową, otępienie

(zespół Korsakowa). Alkohol etylowy jest cieczą lżejszą od wody, przezroczystą, o charakterystycznej woni i piekącym smaku. W normalnych warunkach występuje w organizmie człowieka jako alkohol fizjologiczny, w stężeniu nie przekraczającym 0,15 promila. Wchłanianie rozpoczyna się natychmiast po wprowadzeniu alkoholu do organizmu, już w jamie ustnej. Szybkość wchłaniania zależy m. in. od tempa przesuwania się treści pokarmowych z żołądka do dwunastnicy i jelit, a także od zawartości tłuszczu w pożywieniu. Jelita są miejscem, gdzie najwięcej alkoholu przenika do krwi, natomiast największe jego stężenie występuje w ślinie, moczu, krwi, żółci i płynie mózgowo-rdzeniowym. Do maksymalnego stężenia alkoholu we krwi dochodzi po upływie około 1-1,5 godziny od chwili jego spożycia. Proces metabolizowania alkoholu przebiega wolniej niż proces jego wchłaniania.

**Wiadomości na podstawie informacji
Państwowej Agencji
Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych (PARPA)
Opracowała Halina Jankiewicz**

**Punkt Informacyjno-Konsultacyjny „Przystanek”
ul. Puławska 1, 24-170 Kurów
tel. 81 881 17 01**

**JEŻELI NIE RADZISZ SOBIE Z PROBLEMAMI
Przyjdź, zadzwoń – uzyskasz bezpłatną POMOC**

**Jeżeli bliska Ci osoba nadużywa alkoholu i chcesz to zmienić – możesz
złożyć w „Przystanku” podanie o leczenie w godz. pracy „Przystanku”
oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej (OPS) w Kurowie tel. 81 881 14 90**

Soboty w godz. 12.00 – 15.00 – porady psychologa p. Doroty Reczek

**I sobota miesiąca w godz. 14.00 – 18.00
– grupa wsparcia pod kierunkiem psychologa p. Doroty Reczek**

Niedziela godzina 17.00 – Grupa AA

Poniedziałek godzina 16.30 – Grupa AI-Anon

DEPRESJA

Tekst: Daria Sokołowska

*Znów uciekam, od ludzi, od problemów,
od rzeczywistości, od samej siebie.
Nie daję rady, ale nikt tego nie zauważa.
Nikt nie widzi tych łez, nieprzespanych nocy.
Tęgo bólu w głowie.*

*Wszyscy myślą, że znają mnie lepiej nawet niż ja sama.
A oni nie widzą tego wszystkiego, co nieoczywiste*

Według prognoz Światowej Organizacji Zdrowia depresja do 2030 r. będzie na pierwszym miejscu wśród najczęściej występujących chorób na świecie.

Co powoduje depresję? Mimo licznych badań, coraz bardziej zaawansowanego postępu metod neurobrazowania mózgu, nadal brakuje jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie. Jedną z hipotez zakłada, że depresja jest związana z nierównowagą chemiczną w mózgu – serotoniny, noradrenaliny, dopaminy. Istnieje wiele neuroprzekaźników, ale te trzy, a szczególnie serotonina, mają wpływać na depresję. W ostatnich latach dużą wagę w kontekście przyczyn przywiązuje się do metod neuropsychologicznych i psychospołecznych. Jednak dominującym jest pogląd, że patogeneza depresji jest wieloczynnikowa.

Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób ICD-10 (trwają prace nad ICD-11) do klinicznych, osiowych objawów pierwszego epizodu depresyjnego zalicza:

1. Obniżenie nastroju – smutek, przygnębienie, poczucie, że nagle ktoś zgasił światło, przyszłość staje się pasmem obciążających wydarzeń, a przyszłość czarną ścianą nie do przebycia.
2. Anhedonia – zanik, niemożność odczuwania przyjemności, zubożenie emocjonalne, brak uczuć odczuwany przez klienta jako ogromne cierpienie (w starszych podręcznikach określane jako *anesthesia dolorosa*). Brak reaktywności emocjonalnej,

niezdolności do przeżywania uczuć zarówno pozytywnych, jak i negatywnych, oddzielenia emocjonalnego nawet od bliskich sobie osób.

3. Osłabienie energii, poczucie wyczerpania.

Objawy dodatkowe towarzyszące depresji:

1. Poczucie winy i wyrzuty sumienia – najczęściej nieadekwatne. Pojawia się poczucie winy związane z samym chorowaniem, może być związane z drobnymi niedociągnięciami dnia codziennego.
2. Spadek zaufania lub szacunku dla siebie.
3. Zmniejszona zdolność myślenia lub koncentracji uwagi.
4. Pobudzenie lub zahamowanie psychomotoryczne.
5. Zmiany łaknienia i masy ciała.
6. Myśli lub zachowania samobójcze.
7. Zaburzenia snu.

Każdego dnia w naszym kraju 14 osób odbiera sobie życie, a wśród nich jest jedno dziecko.

Dane Komendy Głównej Policji pokazują, że w Polsce następująco kształtowały się zamachy samobójcze: 2017 – 11139 zdarzeń, 2018 – 11167, 2019 – 11961, 2020 – 13013, 2021 – 13798, 2022 – 14520 oraz zamachy samobójcze zakończone zgonem: – 2017 – 5276, 2018 – 5182, 2019 – 5255, 2020 – 5165, 2021 – 5201, 2022 – 5108. Najmłodszy samobójca, jak wynika z raportu, mieli od 7 do 12 lat. Dramatycznie od 2017 roku wzrosła liczba podejmowanych prób samobójczych. 80 % zamachów samobójczych spowodowanych było depresją.

Żeby można było zdiagnozować depresję muszą się pojawić przynajmniej dwa podstawowe objawy tej choroby oraz minimum dwa objawy towarzyszące. Objawy te powinny się utrzymywać przez co najmniej dwa tygodnie.

Depresję można podzielić na dwa rodzaje: **endogenną**, nazywaną potocznie dziedziczną lub genetyczną i **reaktywną**. Pierwsza wiąże się z obciążeniami genetycznymi, a druga stanowi reakcję na bolesne doświadczenia związane ze stratą osoby bliskiej, utratą pracy lub wydarzeniem traumatycznym, na przykład gwałtem czy wypadkiem samochodowym.

W magazynie „Twarze depresji” aktor Marcin Bosak, który był ambasadorem 14 edycji kampanii „Twarze depresji. Nie oceniam, akceptuję” opowiedział o sobie w ten sposób „... myśląc o mojej pierwszej wizycie u psychiatry, czułem olbrzymi dyskomfort i wstyd. Pojawiły się myśli, że coś jest ze mną już z bardzo „nie tak”, a wręcz, że jest bardzo źle i sobie nie radzę. Wydaje mi się, że wychodząc się i dorastając w patriarchalnym schemacie, który jest tak popularny w naszej kulturze, miałem wydrukowany w głowie obraz mężczyzny, który

radzi sobie ze wszystkim sam. I na tym polega jego siła. Jest oparciem dla innych. Natomiast nie mówi o swoich problemach, bo potrafi sam się z nimi zmierzyć i bez niczyjej pomocy je rozwiązać. Taka postawa zepchnęła mnie w stronę samotności (...). Depresja wciąż wiąże się z wieloma stereotypami i często postrzegana jest jako oznaka słabości, a do słabości nie lubimy się przyznawać. Szczególnie teraz, kiedy świat kreowany przez media społecznościowe jest bez skazy, kolorowy i zawsze sexy. Podczas terapii uczę się, że potrafię powiedzieć: „Nie jestem idealny” i „nie daję sobie z czymś rady”, a to oznaka siły, a nie słabości”.

Literatura:

1. Gołota M., Żyletkę noszę zawsze przy sobie, Filia, Warszawa 2022
2. Koszewska I., O depresji dziś, PZWL, Warszawa 2020
3. Pużyński S., Depresje i zaburzenia afektywne, PZWL, Warszawa 2002
4. <https://twarzedepresji.pl/nr-6-2022/>, dostęp 19.05.2023 r.
5. Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych, ICD 10, wydanie 2008 r.

Jeśli zmagasz się z lękiem, depresją, odczuwasz długotrwały smutek lub podobnych stanów doświadcza ktoś ci bliski – zadzwoń pod jeden z podanych numerów pomocowych. Wszystkie poniżej podane numery telefonów są bezpłatne, czynne całą dobę, siedem dni w tygodniu:

22 484 88 04 – Telefon Zaufania Młodych.

116 11 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

800 121 212 – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka.

22 484 88 01 – Antydepresyjny Telefon Zaufania.

116 213 – Telefon dla Osób w Kryzysie Emocjonalnym.

800 100 100 – Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci.

Jeśli chcesz porozmawiać, uzyskać informacje ośrodków centrów zdrowia psychicznego zapraszamy do Ośrodka Pomocy Społecznej

Lubelska 45

24-170 Kurów

tel. 81 88-11-490

strona internetowa: ops.kurow.eu

email: ops.kurow@interia.pl

ZMIANY W PRAWIE

PRAWO CYWILNE – ZMIANY DOTYCZĄCE DAROWIZN I SPADKÓW

Od 1 lipca 2023 roku wzrosną kwoty wolne od podatku, dotyczące spadków i darowizn. Będą wyższe od tych, które obowiązywały od 13 października 2022 roku. /Kwartalnik „O Nas” nr 28, grudzień 2022 rok/ Związane to jest z nowelizacją ustawy o podatku od spadków i darowizn. Dotyczą one poszczególnych grup podatkowych:

- Zerowa grupa /pokrywająca się częściowo z grupą pierwszą/ – Bez podatku są darowizny i spadki dla małżonków, zstępnych /dzieci, wnuki/, wstępnych /rodzice, dziadkowie/, pasierba, rodzeństwa, ojczyma i macochy. Jeśli wartość nabytego od 1 lipca majątku nie przekroczy 36120 zł nie trzeba będzie nic zgłaszać fiskusowi. Powyżej tego limitu składamy do urzędu skarbowego formularz SD-Z2 w ciągu 6 miesięcy /chyba że nabycie

następuje w formie aktu notarialnego/. Przy darowiznie pieniężnej jest dodatkowy warunek. Jeśli przekroczy wyżej wymienioną kwotę, musi być potwierdzona przelewem bankowym lub przekazem pocztowym. Przy liczeniu wyżej wymienionego limitu trzeba sumować wartość majątku nabytego od tej samej osoby w roku, w którym nastąpiło ostatnie nabycie oraz w ciągu 5 poprzednich lat. W grupie zerowej nie ma: zięcia, synowej i teściów, którzy są zaliczani do pierwszej grupy. Darowanie pieniędzy np. i córce i zięciowi jest gorszą opcją, ponieważ wtedy z pełnej ulgi skorzysta wówczas tylko córka. Zięć będzie musiał się rozliczyć wg zasad dla pierwszej grupy podatkowej. Lepszym rozwiązaniem jest podarowanie całej kwoty dziecku.

- Pierwsza grupa – Bez podatku są darowizny i spadki dla małżonków, dzieci i wnuków, rodziców i dziadków, rodzeństwa, zięcia, synowej, teściów jeśli wartość nabytego od 1 lipca majątku nie przekroczy 36120 zł.

- Druga grupa – Bez podatku są darowizny i spadki dla dalszej rodziny np. zstępnych rodzeństwa /dzieci brata/, rodzeństwa rodziców /wujek, ciocia/, jeśli wartość nabytego od 1 lipca majątku nie przekroczy 27090 zł.

- Trzecia grupa – Bez podatku są darowizny i spadki dla nabywców, którzy są osobami niespokrewnionymi, jeśli wartość nabytego od 1 lipca majątku nie przekroczy 5733 zł.

Podatek płacimy od nadwyżek wyżej wymienionych kwot na podstawie skali /art. 15 ustawy o podatku od spadków i darowizn/.

PRAWO ADMINISTRACYJNE – ŚWIADECTWO ENERGETYCZNE

Od 28 kwietnia 2023 r., właściciel budynku lub lokalu mieszkalnego, który /już na etapie ogłoszenia/ przeznaczony był do sprzedaży lub wynajmu, będzie musiał posiadać jego świadectwo energetyczne tj. dokument wskazujący jakie jest

jego zapotrzebowanie na energię /oświetlenie, podgrzewanie wody i ogrzewanie/. Brak wyżej wymienionego dokumentu grozi karą grzywny nawet do 5 tys. zł. Przepisy te nie dotyczą budynków i obiektów:

- będących pod ochroną konserwatorską i opieką nad zabytkami, używanych jako miejsce kultu i do działalności religijnej;
- mieszkalnych przeznaczonych do użytkowania nie dłużej niż 4 miesiące w roku;

– wolnostojących o powierzchni użytkowej poniżej 50 m²;
– będących częścią gospodarstw rolnych.

Cena wyrobienia świadectwa energetycznego może wynosić ok. 500 zł.

Podstawowe informacje o energetyce budynku będą zawarte w Centralnym Rejestrze Charakterystyki Energetycznej Budynków, do którego będzie powszechny dostęp.

Podstawa prawna wyżej wymienionego obowiązku wynika z nowelizacji:

– ustawy o charakterystyce energetycznej budynków;
– ustawy – prawo budowlane /Dziennik ustaw z 2022 r. poz. 2206/.

PRAWO KONSUMENTA – OCHRONA KONSUMENTÓW

W styczniu weszły w życie zmiany w ustawie o prawach konsumentów. Najważniejsze z nich to:

– Dłużej będziemy mogli dochodzić roszczeń z tytułu rękojmi, nie 2 lata jak dotąd, ale aż 6 lat.

– Ograniczony zostanie proceder naciągania na drogie zakupy podczas pokazów handlowych. Jeśli ktoś skusi się na zakup w czasie

takiego pokazu lub od akwizytora, który odwiedzi go w domu, będzie mógł towar zwrócić i odstąpić od umowy bez żadnych konsekwencji w ciągu 30 dni, a nie jak dotąd 14 dni.

– W przypadku sprzedaży poza lokalem firmy, nie będzie można zawierać umów finansowych np. sprzedawać na raty. A jeśli

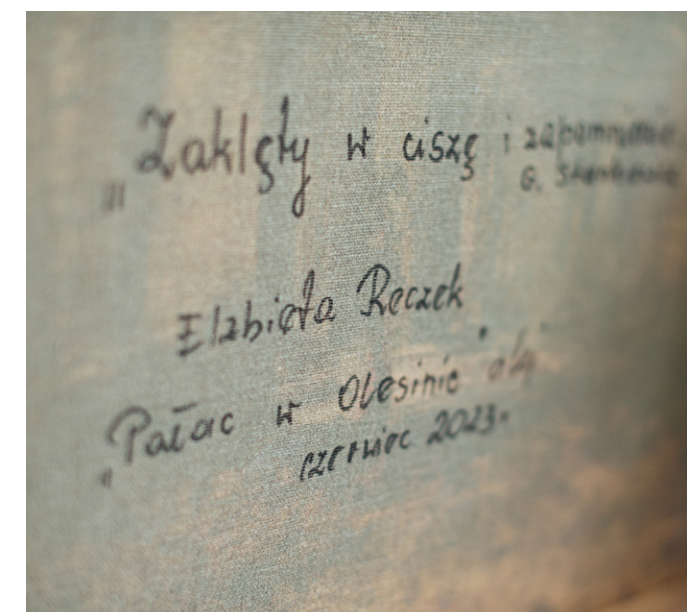
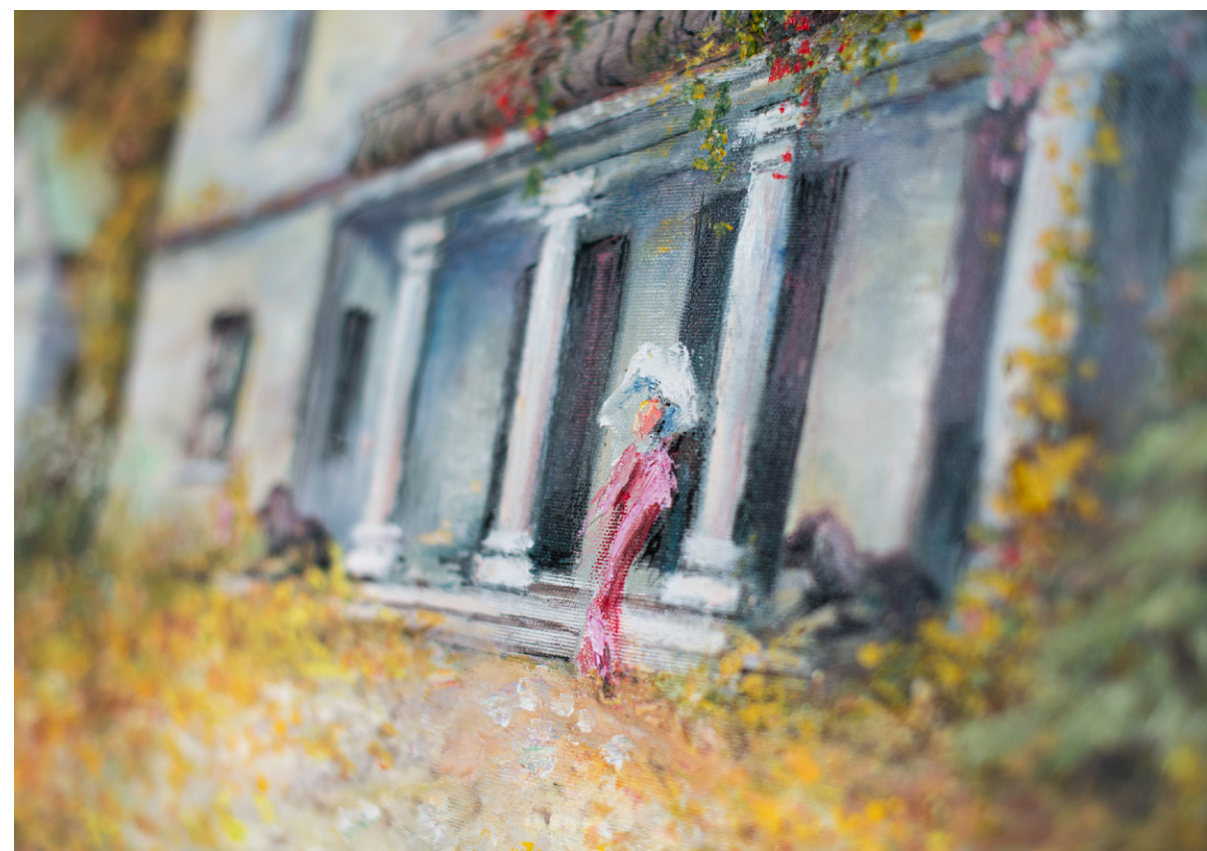
nieuczciwy przedsiębiorca taką umowę podsunie do podpisania, to z mocy prawa będzie ona nieważna.

– Wyeliminowania fałszywych promocji – sprzedawca ogłaszając rabaty, ma obowiązek informowania, jakie ceny obowiązywały u niego w ciągu ostatnich 30 dni.

Tekst: Stanisław Wójcicki

III Jarmark Kultury

10, 11 czerwca 2023 r. Kurów
Fot. Mateusz Borny

Zdjęcia objęte są licencją CC BY-SA 4.0
Kopia tej licencji dostępna jest na stronie <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

PA
TRIO
TYZM
JUTRA

Dofinansowano ze środków
Muzeum Historii Polski w Warszawie
w ramach programu „Patriotyzm Jutra”

Wakacje z Kulturą

Gminny Ośrodek Kultury zaprasza na wakacyjne spotkania warsztatowe

Wiek uczestników: 6 – 12 lat

Miejsce: Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie

Termin: 10 – 21 lipca 2023 r.

Pierwszy tydzień warsztatów 10 – 14 lipca

9.00 – 11.00 – Robotyka i programowanie – klocki Lego z Bricks 4 Kidz i dodatkowe atrakcje.

Ogólnorozwojowe warsztaty z zakresu budowania i programowania klocków LEGO. Wykorzystanie specjalnych zestawów klocków opartych o Lego® Technics, Lego Classic oraz Lego WeDo2. Dzieci zdobywają praktyczną wiedzę z elementów STEM (nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria/mechanika, matematyka) obowiązujących w otaczającym ich świecie.

Dodatkowe atrakcje: nauka podstaw programowania z wykorzystaniem Świata gry Minecraft, (zajęcia z programowania dla dzieci w Minecraft, to nauka myślenia abstrakcyjnego przez gry i zabawę).

Bricks 4 Kidz specjalizuje się w wykorzystaniu gry Minecraft w edukacji poprzez specjalnie opracowane misje edukacyjne, co rozbudza potencjał i możliwości intelektualne uczestników warsztatów.

Dzieci będą miały również okazję: zagłębić się w świat chemii, robiąc różnego rodzaju eksperymenty (w tym slajmy!); wziąć udział w warsztatach szycia na maszynie i warsztatach manualno-plastycznych; poznać roboty Dash&Dot.

Czas trwania: 120 minut

Przygotowanie i prowadzenie: Centrum Kreatywności Bricks 4 Kidz, Lublin.

11.30 – 13.30 – Porozmawiajmy po angielsku. Kosmiczne warsztaty językowe, prowadzone metodą STEAM (Science, Technology, Engineering, Art, Maths).

Możliwość rozwoju językowego oraz poszerzenia wiedzy o kosmosie w atmosferze śmiechu i zabaw! Podczas warsztatów uczestnicy:

- poznają słownictwo związane z kosmosem;
- dowiedzą się, jak wygląda życie na stacji kosmicznej;
- policzą swoje lata, mieszkając na Marsie;
- wezmą udział w pokazie mody międzygalaktycznej;
- wezmą udział w tworzeniu nowego systemu słonecznego i jego mieszkańców!

Czas trwania: 120 minut

Przygotowanie i prowadzenie: AMWA Anna Warianek, Kielce.

Koszt udziału dziecka w pierwszym tygodniu Wakacji z Kulturą: 525 zł (łącznie kwota za udział w warsztatach Bricks 4 Kidz i językowych AMWA Anna Warianek).

Drugi tydzień Wakacji z Kulturą 17 – 24 lipca

9.00 – 12.00 – Robotyka i programowanie – klocki Lego z Bricks 4 Kidz, kolejne atrakcje i nabywanie nowych umiejętności – ciąg dalszy zajęć rozpoczętych w pierwszym tygodniu.

Czas trwania: 180 minut, z dwudziestominutową przerwą na drugie śniadanie.

12.30 – 13.30 – Godzina z muzyką i poezją

Przygotowanie i prowadzenie: Gminny Ośrodek Kultury w Kurowie.

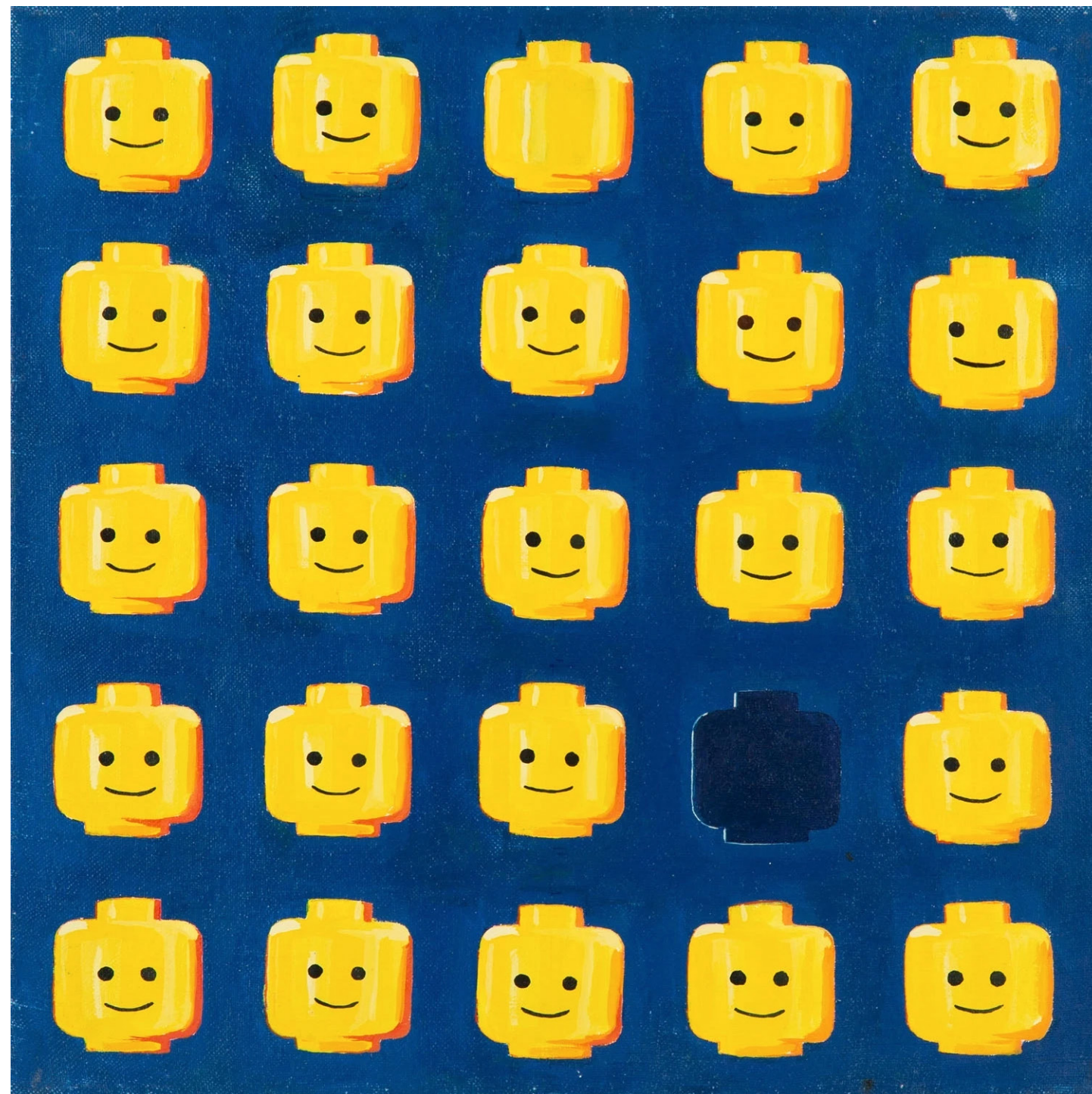
Koszt udziału dziecka w drugim tygodniu Wakacji z Kulturą: 400 zł.

W pierwszym i drugim tygodniu zajęć istnieje możliwość zbiorowego wyjścia uczestników warsztatów – pod opieką pracowników GOK – do Spółdzielni Złoty Kur na obiad.

Ilość miejsc na warsztatach jest ograniczona. Zapisy w biurze Gminnego Ośrodka Kultury lub telefonicznie: 692 861 360.

Fot. Mateusz Bonny

Robert Miedziocha
Lego, 2006 r.
olej/plótno, 50 x 50 cm

Dęta Majówka, maj 2023 r.
Park w Olesinie
Fot. Tobiasz Lipiński

Dzień Dziecka, czerwiec 2023 r.
Stary Rynek w Kurowie
Fot. Bogdan Lipiński

Bajka muzyczna „Czerwony Kapturek” w wykonaniu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Romualda Twardowskiego w Puławach, czerwiec 2023 r.
Sala widowiskowa GOK w Kurowie
Fot. Bogdan Lipiński

Koncert dla szkół z terenu gminy Kurow w wykonaniu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Romualda Twardowskiego w Puławach, maj 2023 r.
Sala widowiskowa GOK w Kurowie
Fot. Bogdan Lipiński

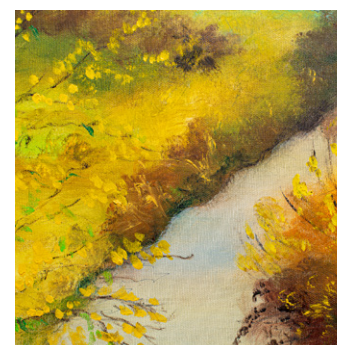

Warsztaty perkusyjne dla szkół z terenu gminy Kurow, czerwiec 2023 r.
Sala widowiskowa GOK w Kurowie
Fot. Bogdan Lipiński

Występ zespołu folklorystycznego „Basarabia” z Mołdawii, czerwiec 2023 r.
Sala widowiskowa GOK w Kurowie
Fot. Andrzej Wenerski

Zapraszamy do Gminnego Ośrodka Kultury w Kurowie na wystawę malarstwa Andrzeja i Joanny Jędruszczków. Wernisaż odbył się 7 czerwca 2023 roku. Wystawa potrwa do października bieżącego roku.

Fot. Tobiasz Lipiński

